DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 23, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, VASARIS – FEBRUARY 23, 1995 Nr. 37

Čečėnijoje žuvo 24,000 civiliai

Maskva, vasario 21 d. (NYT) – Rusijos karinėms pajėgoms antradienį intensyvinant puolimus prieš čečėnus, Rusijos Prezidentinė žmogaus teisių komisija pranešė, kad nuo represijos prieš Čečėniją pradžios gruodžio 11 d., ten žuvo iki 24,400 civilių.

Bet šio skaičiaus – kuris yra toks aukštas, kad jį suskaičiavusieji Čečėnijos konfliktą prilygino lenkų civilių žudynėms II Pasaulinio karo metu – patikimumu abejojo net ir prezidentinės komisijos pirmininkas Sergej Kovaliov, rašo „The New York Times" korespondentė Alessandra Stanley.

Nepaisant to, pasikalbėjime su korespondente, S. Kovaliov, pripažinęs, kad tikras žuvusiųjų skaičius yra nežinomas, pasakė, kad jis gali siekti net 30,000 ir pridūrė: Tuo tarpu galiu tik tiek pasakyti, kad skaičiuojama dešimtimis tūkstančių".

Kovaliovas paaiškino, kad tai yra tik pirminiai apskaičiavimai, remiantis 500 čečėnų pabėgėlių Ingušijoje apklausinėjimais. Galutinį skaičių įtakos ir duomenys iš kitų pabėgėlių grupių apklausinėjimų, sakė S. Kovaliov.

Bet jis neatmetė preliminarių jo komisijos surinktų duomenų, neoficialiai perduotų Rusijos žinių agentūrai Interfax. „Nemanau, kad tas skaičius žymiai pasikeis", jis sakė. „Ir kol karas tebesitęsia visuomenė turi turėti vaizdą, koks didelis yra mirčių skaičius".

Prezidentinės komisijos rezultatų paskelbimo laikas sudarė itin didelį nemalonumą prezidentui Boris Jelcinui, kuris šiuo metu stengiasi įtikinti JAV prezidentą Bill Clinton neatšaukti numatyto vizito į Maskvą gegužės mėnesį švęsti Rusijos ir Vakarų sąjungininkų pergalę prieš nacius. (Vasario 21 d. „Drauge" skelbėme „New York Times" (NYT) žinią, kad Clinton dar neapsisprendęs, vasario 22 d. laidoje skelbėme žinią iš „Chicago Tribune", kad jau vasario 17 d. nutarė gegužės mėnesį nevykti Maskvon. Bet čia perduodamame straipsnyje iš vasario 22 d. NYT, atrodo, kad Clinton dar nėra padaręs galutinio sprendimo. – Red.). Kaip rašo NYT korespondentė Alessandra Stanley, prez. Clinton, kuris vasario 18 d. pasakė, kad dar nėra apsisprendęs dėl važiavimo į Maskvą, yra stipriai spaudžiamas JAV Kongreso atidėti kelionę kol bus išspręstas konfliktas Čečėnijoje.

Rusijos valdžia dar nėra oficialiai komentavusi Prezidentinės komisijos pranešimo.

Sergej Kovaliov pripažino, kad komisijos duomenys dar nepatikrinti. Jis paaiškino, kad čečėnai neregistruoja žuvusiųjų ir kad ekspertai turėjo remtis liudininkų pasakojimais ir pagal juos apskaičiuoti. „Tai vienintelė galima metodologija rinkti duomenis šiuo atveju", pasakė Kovaliovas. „Čia nėra mokslinis skaičiavimas, o karas. „Turime sutikti su neišvengiamais netikslumais, skaičiuojant žuvusiuosius".

Garsus antisovietinis disidentas Sergej Kovaliov yra stiprus ir atviras Rusijos invazijos į Čečėniją kritikas. Jis praleido kelias savaites Grozne, stengdamasis atkreipti dėmesį į ten vykstančias žudynes. Rusijos valdžios pareigūnai kaltina ji žuvusių civilių skaičiaus išpūtimu ir ignoravimu čečėnų įvykdytų karo nusikaltimų.

Kovaliovas trumpai atmetė Rusijos valdžios naujausius apskaičiavimus, kad iki šiol kare žuvo apie 1,000 rusų kareivių. Jis sakė, kad būdamas Grozne pats matęs bent 200 rusų karių lavonų. Anot jo, daug žuvusių karių lavonų dar nėra atgauti ir apie mirtis dar nepranešta žuvusiųjų šeimoms. „Aš manau, kad dokumentai buvo pakeisti", jis pridūrė.

Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev nepadidino Rusijos valdžios patikimumo žuvusiųjų skaičiaus atžvilgiu, pirmadienį spaudos konferencijoje pranešęs, kad Grozno mūšyje žuvo 534 rusai kariai. Anot Gračevo, žuvusiųjų skaičius buvo nežymus, atsižvelgiant į operacijos dydį.

JAV iždo sekretorius Robert Rubin tariasi su Meksikos finansų ministru Guillermo Ortiz, antradienį pasirašius sutartį dėl Amerikos duodamos 20 bilijonų dol. paskolos. Šiais pinigais Meksikos privatūs bankai bus gelbstimi nuo bankroto. Paskolos tikslas – sustiprinti užsienio investuotojų pasitikėjimą Meksikos ekonomija, kad tuo būdu Meksika būtų išvesta iš finansinės krizės. Sutartyje nurodyti krašto ekonomijos suvaržymai tačiau gali įstūmti ją į recesiją, nes įsakyta, kad šių metų biudžetas privalo būti ne tik be deficito, bet dar ir su perteklium ir kad palūkanos būtų pakeltos aukščiau, negu infliacijos lygis.

Seimas vėl svarstys pataisą dėl Bažnyčios turto

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) – Lietuvos teismas nutarė pakartotinai svarstyti „Religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamą turtą" įstatymą. Šis įstatymas buvo priimtas šiemet sausio 19 dieną. Tačiau prezidentas jo nepasirašė ir grąžino Seimui svarstyti dar kartą.

Algirdas Brazauskas savo sprendimą motyvavo tuo, kad įstatymas turi esminių trūkumų. Prezidentas juos išdėstė dekrete dėl įstatymo grąžinimo pakartotiniam svarstymui.

Jis nurodė, kad, be kita ko, nepasinaudota Konstitucijos teikiama galimybe sprendžiant religinių bendrijų reikalus konsultuotis su katalikų bei kitų konfesijų vadovais. Įstatyme nepagrįstai ribojama religinių bendrijų, kurios pripažintos atkuriamų bendrijų teisių perėmėjomis, teisė susigrąžinti turtą, jei jos neįregistruotos įstatymų nustatyta tvarka iki 1990 m. vasario 14 dienos. Galiojantys įstatymai, rašo prezidentas dekrete, tokios tvarkos iki šiol nėra nustatę. Prezidentas taip pat ginčija Seimo priimtojo įstatymo nuostatą, kad religinėms bendrijoms nuosavybės teisės atkuriamos „į tą turtą, kuris buvo naudojamas ir dabar yra reikalingas religinėms apeigoms atlikti, labdaros, globos, švietimo įstaigų ir dvasininkų mokyklų veiklai". Jis sako, kad ši nuostata neteisėtai sumažina grąžintinų objektų sąrašą.

Prezidentas pasiūlė pataisyti bei papildyti devynis iš keturiolikos įstatymo straipsnių.

Pakartotinis svarstymas vyks pavasario sesijoje, kuri prasidės kovo 10 dieną.

Prezidentas susitiko su Lietuvos žydų bendruomenės atstovais

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) – Prezidentas Algirdas Brazauskas trečiadienį susitiko su Lietuvos žydų bendruomenės pirmininku Simonu Alperavičium ir Vilniaus, Kauno Klaipėdos bei Šiaulių žydų bendruomenių vadovais.

Prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais informavo, kad valandą trukusiame pokalbyje aptarti žydų bendruomenės gyvenimo klausimai. Prezidentui, be kita ko, pareikštas pageidavimas, kad apie jų gyvenimą ir problemas jis plačiau papasakotų susitikimuose su Izraelio vadovais bei visuomenės atstovais jo vizito į Izraelį metu. Bendruomenių vadovai atkreipė Algirdo Brazausko dėmesį į vis dar, jų nuomone, pasitaikančias antisemitizmo apraiškas Lietuvoje. Buvo nusiskųsta kai kurių spaudos leidinių publikacijomis, neatsakingais kai kurių politinių partijų pareiškimais Lietuvos žydų atžvilgiu.

Simonas Alperavičius pokalbyje su žurnalistais sakė, kad susitikimas vyko labai draugiškai. Jis su pasitenkinimu pažymėjo, kad pritarta Gaono jubiliejaus programai, ją palaikyti žada valdžios institucijos. Tačiau Lietuvos žydų bendruomenė nepatenkinta tuo, kaip peržiūrimos bylos asmenų, įtariamų dalyvavusių žydų genocide.

Algirdas Brazauskas pabrėžė, kad žydų, kaip ir kitų Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų, gyvenimo problemos buvo ir bus jo bei vyriausybės dėmesio centre. Lietuva laikosi ir laikysis tarptautinių konvencijų bei Europoje įsivyravusios tolerancijos, sakė Respublikos prezidentas.

Svarstytos Baltijos šalių energetikos problemos

Vilnius, vasario 11 d. (LR) – Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Baltarusijos aukščiausieji energetikos vadovai bei Kaliningrado srities akcinės bendrovės „Jantar energo" atstovai dalyvavo Vilniuje surengtame pasitarime. Jame nebuvo pasirašyta jokių dokumentų, tačiau buvo aptartos bendros veiklos kryptys.

Kaip spaudos konferencijoje sakė Lietuvos energetikos ministras Algimantas Stasiukynas, kiekviena iš šių valstybių sovietiniais laikais „gavo unikalių energetikos objektų, kurie negali veikti vieni be kitų". „Atėjo laikas energetikos problemas spręsti visiems kartu, tad darbas bus kur kas ekonomiškesnis", sakė A. Stasiukynas.

Latvijos energetikos ministras J. Ozolinis sakė, jog Latvija suinteresuota gauti elektros energiją iš Ignalinos atominės elektrinės, o stingant dujų mūsų šalyje, aprūpintų dujomis, kadangi turi požeminę dujų saugyklą.

Baltarusijos kuro ir energetikos ministras V. Gerasimov džiaugėsi, kad pavyko išsiaiškinti kaimyninių valstybių energetikos politiką. Jis sakė, jog „Baltarusija suinteresuota dalyvauti Būtingės terminalo statyboje". A. Stasiukynas mano, kad baltarusai nori turėti „išėjimą į Baltijos jūrą". Kaliningrado atstovai minėjo, jog jiems svarbu, kad Mažeikių „Nafta" dirbtų stabiliai, nes iš jos galima būtų pirkti mazutą.

Į klausimą dėl vartotojų skolų už šilumos, elektros energijos ir dujų tiekimą Latvijos energetikos ministras sakė, jog vartotojų skolos vis didėja. J. Ozolinis sakė, kad energijos kainos pakeliamos ne visoms pramonės įmonėms, o daugelis iš jų, ypač vartojančios dujas, vengia atsiskaityti su energetikais.

Tačiau, pabrėžė jis, vyriausybė nutarė, kad skolininkai privalo atsiskaityti. Todėl Latvijos parlamentas turėtų priimti įstatymą, kad nesugebančioms susimokėti įmonėms būtų skelbiami bankrotai. Ministras pridūrė, kad energetikai nekompensuoja vartotojų skolų.

Latvijos energetikos ministras pranešė, kad šalies naftos transportuotojai uždirba apie 700 dolerių per mėnesį, elektros energijos gamintojai – apie 220 dolerių, dujų tiekėjai – 20 dolerių mažiau. Anot ministro, energetikų darbas – geriausiai apmokamas.

„Vartotojų įsiskolinimai – tai mūsų bendra bėda", pabrėžė Estijos ekonomikos ministerijos kanclerio pavaduotojas A. Hamburg, sakęs, jog pramonės įmonių skolos išlikusios nuo tų laikų, kai jos buvo reorganizuojamos į akcines. A. Hamburg aiškino, kad už šilumos energiją gyventojai nesugeba atsiskaityti, ir jų skola sudaro 8 mil. dolerių.

Pasak jo, už kurą šilumai gaminti Estijos energetikai moka pasaulinėmis kainomis. A. Hamburg pranešė, kad energetikai vidutiniškai uždirba maždaug 160-170 dolerių per mėnesį, ir jie iš valstybinių įstaigų darbuotojų uždirba daugiausia.

JAV siūlo ginklus buvusioms sovietų šalims

Vašingtonas, vasario 17 d. (Reuters) – JAV administracija penktadienį pranešė, kad Vašingtonas siūlė labai aukštos technikos kovinius lėktuvus, kaip F-16, Lenkijai ir kitoms buvusioms sovietinio bloko šalims, ir tai, manoma, labai supykins rusus.

Nors Vašingtonas dar neparodė tokių ginklų Rytų ir Vidurio Europos valstybėms, bet jau yra su jomis pasirašytos karinio bendradarbiavimo sutartys ir skatinamas glaudesnis jų bendradarbiavimas per NATO gynybos organizaciją.

JAV gynybos sekretorius William Perry Pentagone vykusioje bendroje spaudos konferencijoje su Lenkijos gynybos ministro pareigas einančiu Jerzy Milewski pasakė, kad tokie pasiūlymai padaryti Lenkijai, ir „kelioms Vidurio ir Rytinės Europos dalims". JAV administracijos pareigūnai paaiškino, kad jų tarpe yra Vengrija, Čekija ir Slovakija.

Maskva pakartotinai reiškia baimę būti izoliuotai, kai į NATO įstos visos jos buvusios sąjungininkės.

Sugrįžo Lietuvos „Žydrieji šalmai"

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) – Antradienį vakare iš Kroatijos grįžo Lietuvos karių būrys, Danijos bataliono sudėtyje dalyvavęs taikos palaikymo misijoje. Šis pirmasis Lietuvos savanorių būrys stebėjo konflikto teritoriją Serbų Krainoje. Už atliktą misiją kariams padėkojo Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius.

Dar 36 Lietuvos kariai šiuo metu atlieka pratybas Latvijoje jungtinio Baltijos šalių taikos palaikymo bataliono BALTBAT sudėtyje.

Prezidentas Algirdas Brazauskas vizito į Lenkiją metu siūlė prezidentui Lech Walęsa įsteigti bendrą su lenkais taikos palaikymo būrį.

Jelcinas uždraudė reklamuoti alkoholį ir cigaretes

Maskva, vasario 18 d. – Rusijos prezidentas Boris Jelcinas šeštadienį uždraudė Rusijoje reklamuoti alkoholinius gėrimus, tabako gaminius, ir įvairių neregistruotų bei nepatvirtintų gydimus žadančius patarnavimus. Jis sakė, kad tie visi dalykai kelia grėsmę visuomenės sveikatai.

Jelcino dekretas, padarytas po ilgų, konkrečios išvados nedavusių diskusijų dėl siūlomo reklamų įstatymo Valstybės Dumoje, rašė, kad tie iš šių uždraustųjų sričių, kurie reklamuosis, bus traukiami į teismą ir iš jų išreikalautos piniginės pabaudos bus panaudotos visuomeninėms sveikatos priežiūros programoms finansuoti. Dekretą paskelbė Jelcino spaudos reikalų raštinė ir jis įsigaliojo nuo paskelbimo datos.

Prezidentas prašo represuotų asmenų sąrašo

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) – Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė dekretą, kuriuo pavedė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, Vidaus reikalų ministerijai, Valstybės saugumo departamentui, Lietuvos archyvų generalinei direkcijai kartu su Lietuvos Aukščiausiuoju Teismu ir Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra sudaryti represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams asmenų sąrašą.

Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centrui pavesta parengti asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, atminties įamžinimo programą ir kartu su Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija ją vykdyti.

Vyriausybė, sakoma dekrete, privalo užtikrinti šiuo dekretu numatyto darbo materialines ir finansines sąlygas, kontroliuoti jo vykdymo eigą ir kas ketvirtį informuoti prezidentą apie jo vykdymą.

Dėl NATO, H. Kohl ir B. Clinton politiką sutampa

Vilnius, vasario 11 d. (LR) – Vašingtone viešintis Vokietijos kancleris Helmut Kohl vasario 9 d. apsilankė JAV Kongrese. Kaip rašo „Lietuvos rytas", susitikimuose su Senato ir Atstovų rūmų komitetų pirmininkais H. Kohl prieštaravo Respublikonų ketinimams atšaukti ginklų siuntimo uždraudimą Bosnijai ir ragino remti Rusijos prezidentą Boris Jelciną.

Vėliau kancleris Kohl Baltuosiuose rūmuose susitiko su JAV prezidentu Bill Clinton. Susitikime, trukusiame dvi su puse valandos, daugiausia buvo kalbama apie NATO išplėtimo galimybes ir JAV santykių su Europa perspektyvas.

Nepaisydamas Rusijos nepasitenkinimo, prez. Clinton NATO išplėtimą į Rytus pavadino neišvengiamu, tačiau pasisakė už glaudesnius NATO ryšius su Rusija.

Kancleris Kohl pareiškė žurnalistams, kad jo ir Clinton požiūriai šiuo klausimu visiškai sutampa.

Abiejų valstybių vadovai pabrėžė, kad NATO turi plėstis pamažu, tuo pat metu stiprinant ryšius su Rusija ir Ukraina.

Helmut Kohl, komentuodamas Rusijos nerimą dėl NATO priartėjimo prie pat jos sienų, pasakė, kad reikia vengti nesusipratimų.

NATO šiemet pradeda svarstyti plėtimosi galimybes, tačiau B. Clintono pareiškimas, jog tai neišvengiama, leidžia spėti svarstymo rezultatus. „Neišvengiamas NATO plėtimosi procesas bus laipsniškas ir atviras", pasakė B. Clinton bendroje su H. Kohliu spaudos konferencijoje, pridurdamas, jog NATO šiame procese apsieis be netikėtumų.

JAV ir Vokietijos vadovai vis dėlto toliau vengė apibrėžti konkrečius Rytų Europos šalių priėmimo į NATO terminus.

Pasak Kohl, šis procesas vyks „žingsnis po žingsnio", tačiau „visai įmanoma, jog kai kurie žingsniai bus didesni už kitus".

Aukštas JAV administracijos pareigūnas sakė, kad B. Clinton ir H. Kohl aptarė, kaip ir kodėl reikia plėsti NATO, tačiau sutarė, jog šiame etape nedera sudaryti plėtimo grafiko ar realiausių kandidatų sąrašo.

Dėl karo Čečėnijoje H. Kohl šį mėnesį atsisakė planuoto vizito į Maskvą, o Vokietijos gynybos ministras Volker Ruhe nutarė nepakviesti Rusijos gynybos ministro Pavel Gračev į konferenciją Miunchene.

• Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius trečiadienį patvirtino, jog vasario 24 d. Maskvoje susitiks su Rusijos premjeru Viktor Černomyrdin. Radijo laidoje Adolfas Šleževičius sakė, kad numatoma aptarti šalių ekonominio bendradarbiavimo klausimus. Bus taip pat tariamasi dėl Rusijos centrinio banko skolų grąžinimo Lietuvai.

KALENDORIUS

Vasario 23 d.: Šv. Polikarpas, vyskupas, kankinys (mirė 155 metais); Romana, Roma, Gantautas, Siga. 1861 m. gimė aušrininkas Jonas Šliūpas. 1930 m. mirė kalbininkas Jonas Jablonskis.

Vasario 24 d.: Demetrija, Gedmantas, Mirgaudas, Žiedūna, Motiejus. 1918 m. paskelbta Estijos Nepriklausomybė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

TAURAS AKVARELIŲ PARODA

Tauros Underienės meno kūrinių – akvarelių paroda š.m. kovo 18 ir 19 d. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Parodos atidarymas šeštadienį, kovo 18 d., 7:30 v.v. Sekmadienį, kovo 19 d., paroda bus atidaryta nuo 10 val. r. iki 12:30 v. p.p. Parodą rengia Detroito sendraugiai ateitininkai. Visi kviečiami.

KUN. V. KRIŠČIŪNEVIČIUS – VYRESNIS KUNIGAS

„Michigan Catholic" savaitraštis š.m. vasario 17 d. laidoje išspausdino pranešimą, kad nuo š.m. birželio 30 d. vyresniojo kunigo titulas suteikiamas šešiems Detroito arkivyskupijos kunigams, jų tarpe ir kun. Viktorui Kriščiūnevičiui, Dievo Apvaizdos parapijos klebonui. Su pranešimu savaitraštyje išspausdinta ir šio potvarkio liečiamų kunigų nuotraukos bei trumpos biografinės žinios.

Apie kun. V. Kriščiūnevičių rašoma, kad jis 1922 m. gimė Vilkaviškyje, Lietuvoje. Kunigų seminarijas lankė Vilkaviškyje ir Bresenone, Italijoje. 1949 m. Bresenone buvo įšventintas kunigu, o primicijas laikė Merano, Italijoje. Kun. V. Kriščiūnevičius į JAV atvyko 1962 m. ir klebono pavaduotoju dirbo Šv. Antano ir Šv. Petro lietuvių parapijose. 1970 m. buvo paskirtas Šv. Petro lietuvių parapijos administratorium. 1973 m. spalio 10 d. buvo įkardinuotas Detroito arkivyskupijoje, o 1975 m. paskirtas *Dievo Apvaizdos* parapijos klebonu, kurioje darbavosi 20 metų. Su minėtu kardinolo Adam Maida pranešimu laiškai buvo pasiųsti visiems Detroito arkivyskupijos kunigams, pranešant, kad kunigams, tapus vyresniais kunigais, toms parapijoms yra reikalingi nauji kunigai ir administratoriai. Kiti šios arkivyskupijos kunigai, pasiekę vyr. kunigo statusą yra: kun. Thomas Bresnahan, gim. 1914 m., kun. John Francis Dunn, gim. 1922 m., kun. Edward Scheuerman, gim. 1925 m., kun. Richard Maloney, gim. 1934 m. ir kun. Jacob Samonis, gim. 1930 m.

Detroito arkivyskupijoje veikia lietuvių parapijos – Šv. Antano, kurios klebonu yra kun. Alfonsas Babonas ir Šv. Petro, kurioje klebonu yra kun. Kazimieras Butkus.

ATŠAUKIAMAS RENGINYS

LB Detroito apylinkės valdybos planuotas Kaukių balius atšaukiamas dėl tik nedidelio jame dalyvauti užsiregistravusių asmenų skaičiaus.

MINĖSIME KOVO 11-JĄ

Kovo 11-sios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas š.m. kovo 12 d., sekmadienį, 12:15 v. p.p. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Minėjime dalyvaus JAV LB Krašto valdybos pirm. adv. Regina Narušienė.

SUSITIKSIME KAZIUKO MUGĖJE

„Gabijos" skaučių ir „Baltijos" skautų tuntų tradicinė Kaziuko mugė sekmadienį, kovo 5 d., vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre.

Pirmoji Detroito skautų ir skaučių Kaziuko mugė 1958 m. vyko buvusiuose Lietuvių namuose, Vernor ir 25 gatvėje. Pirmoji mugė patraukė viso, tada dar gausaus, Detroito lietuvių telkinio dėmesį, o jame gautas 700 dol. pelnas padengė tuntų buvusias skolas. Nuo to laiko kasmet ruošiama tradicinė Kaziuko mugė. Mugė buvo ruošiama Ispanos Unidos salėje, Lietuvių namuose, o vėliau persikėlė į Dievo Apvaizdos Kultūros centrą, į kurį sutraukia ne tik buvusius „Gabijos" ir Baltijos" tuntų skautus,-es, bet ir plačiąją Detroito bei apylinkių lietuvių visuomenę. Čia visi turi progą susipažinti su dabar skautaujančiais, apžiūrėti ir įsigyti skautų,-čių sukurtus įvairius rankdarbius, dalyvauti jų žaidimuose, pasisvečiuoti ir pasigardžiuoti skaniais namų gamybos lietuviškais maisto patiekalais. Tad kovo 5 d. visi kviečiami susitikti Kaziuko mugėje. Neapvilkime skautiško jaunimo.

lm

UŽGAVĖNIŲ BLYNAI

Šv. Antano parapijos salėje sekmadienį, vasario 26 d., bus kepami obuoliniai blynai. Visi kviečiami atvykti, pasigardžiuoti Užgavėnių blynais ir tuo pačiu paremti Šv. Antano parapiją. Bus rodoma vaizdajuostė Nijolės Ščiukaitės 30 metų sukaktuvinio koncerto, 1994 m. balandžio mėn. vykusio Lietuvoje. Kartu su soliste dainuoja ir šeši dainininkai. Tai reta proga pamatyti ir išgirsti labai gražų koncertą. Visi kviečiami atsilankyti.

ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

Stasio Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis vasario 19 d. vyko Šv. Antano parapijos patalpose. Pirmininkavo kuopos vadė Danutė Petronienė. Dalyvavo Matas Baukys, Stefanija Kaunelienė, Ona Šadeikienė ir Regina Juškaitė. Visus pasveikinusi, kuopos vadė padėkojo iždininkui Matui Baukiui už pavyzdingą iždo tvarkymą ir metinio nario mokesčio išrinkimą. Kuopos narystė dėl didėjančio amžiaus, ligų ir narių mirčių, gerokai sumažėjusi. Buvo pasiūlyta siųsti siuntinius paramos reikalingiems šauliams Lietuvoje. Svarstytas reikalas rūpintis savais ligoniais, juos lankyti ligoninėje ir namuose. Buvo paskirtos kuopos aukos Šv. Antano parapijai ir „Pagalba Lietuvai" vaistų siuntai. Svečias Juozas Kinčius, „Švyturio" jūrų šaulių kuopos vado pavaduotojas, pranešė, kad jūrų šauliai jau 27 metus renginiuose ir minėjimuose atlieka vėliavų tarnybą. Siūlė, kad šios pareigos būtų vykdomas paeiliui, keičiantis su St. Butkaus šaulių kuopa. Metinis St. Butkaus kuopos narių susirinkimas vyks kovo mėn. Šv. Antano parapijos patalpose. Laikas bus pranešta.

Po susirinkimo visi valdybos nariai dalyvavo parapijos Užgavėnių cepelinų pietuose, pabendravo ir smagiai praleido sekmadienio popietę.

„PAGALBA LIETUVAI" PRANEŠA

„Pagalba Lietuvai" vadovas Robert S. Boris praneša, kad šią savaitę net du talpintuvai yra ruošiami siuntimui į Lietuvą. 17-tas talpintuvas, yra kraunamas Steve Linavage iš Tempe, Arizona, Dyalist pirmininko pastangomis. Jis keliems talpintuvams yra paaukojęs medikamentų ir medicinos priemonių. Šis talpintuvas siunčiamas dr. Baliui Dainiui, Antakalnio ligoninės nefrologijos skyriaus gydytojui. Talpintuvo piniginė vertė – daugiau negu 250,000 dol.

18-tas talpintuvas ruošiamas iš World Medical Relief organizacijos Detroite, į Marijampolės rajono centrinę ligoninę, dr. Emilijai Montvilienei. Tame talpintuve yra vaistai, gauti iš Catholic Medical Mission Board New Yorke, kurių vertė yra daugiau negu 181,000 dol. Bendra šio talpintuvo vertė yra daugiau negu 500,000 dol.

„Pagalba Lietuvai" antras aplinkraštis buvo išsiuntinėtas 1994 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Iš visuomenės sulaukta atsiliepimo ir arti 3,000 dol. aukų.

Regina Juškaitė

ST. PETERSBURG, FL

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Naujųjų Metų sutikimas buvo įspūdingas ir gausus svečiais. Gražiai popuoštose salėse susirinko 320 dalyvių. Tai rekordinis skaičius Lietuvių klube. Jau prieš septintą valandą svečiai rinkosi, gurkšnojo vyną ir šnekučiavosi. Moterys ilgomis, blizgančiomis suknelėmis, vyrai tamsiais kostiumais, atrodė iškilmingai. Aštuntą valandą buvo patiekta karšta vakarienė ir vos spėjus pavalgyti, „Lorelei" orkestras pradėjo visus linksminti valsais, tango ir kitomis melodijomis. Artėjant vidurnakčiui, klubo pirmininkas M. Šilkaitis pasveikino visus, linkėdamas Naujuosiuose metuose sveikatos, saulėtų dienų ir kviesdamas kitais metais vėl visus susitikti toje pat salėje. Sugiedojus Lietuvos himną, atskaičiavus sekundes, buvo pakeltos šampano taurės ir dalintasi sveikinimais ir linkėjimais. Po to visi buvo pakviesti prie skanių ir gausių užkandžių. Pasivaišinus vėl šokta net iki pusės antros. Orkestrui išėjus, dalis stipresniųjų susibūrę linksminosi, traukdami sutartines. Namo grįžti buvo malonu, nei lietaus, nei sniego, nedidelis judėjimas. O radijas tarp muzikos garsų ir linkėjimų skelbė, kad ten, kažkur šiaurėje, siaučia sniego pūgos, keliai slidūs, perspėjimai praleisti dieną namuose su šeimomis.

Mečys

LIETUVOS DUKTERYS DIRBA IR AUKOJA

Lietuvos Dukterys St. Petersburge gražiai reiškiasi savo veikla ir gerais darbais. Štai jos š.m. sau[illegible] Petersburgo Lietuvių klubo salėje suorganizavo gerai pasisekusią madų parodą. Tai jau ketvirtoji skyriaus gyvenime.

Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Evelyn Oželienė ir sol. Algirdas Brazis Vyčių bankete vasario 5 d.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

Skyriaus pirm. Sofija Salienė gausiai susirinkusiems žiūrovams (o jų buvo daugiau 300) pabrėžė, kad toks gausus atsilankymas ir pritarimas skyriaus darbams, teikia jėgų tęsti šalpos darbą. „Nors mūsų įnašas į šalpos darbą Lietuvoje yra tik mažas lašelis, tačiau, juk 'lašas po lašo ir akmenį pratašo".

Tolimesnei vakaro programai vadovauti pirmininkės pakviesta Sofija Vaškienė pažymėjo, jog laiko tėkmėje keičiasi menas, architektūra ir mados. Madas diktuoja madų kūrėjai. Čia bus modeliuojami ne tik rūbų salonuose pirkti, bet ir savo sukurti drabužiai. Šią parodą koordinuoja Monika Andrejauskienė. Sceną gražiai lietuviškais raštais papuošė Dana Švedienė. Programos vadovė gražiai pristatė modeliuotojas bei modeliuotojus, supažindino su jais ir nupasakojo modeliuojamą drabužį bei jo paskirtį.

Nuo scenos išilgai pusės salės buvo pastatytas specialus tiltas, kuriuo žygiavo gracingos damos ir įmantrūs džentelmenai. Šioje parodoje dalyvavo 16 modeliuotojų: 13 moterų ir 3 vyrai. Štai jie alfabetine tvarka: Dalia Adomaitienė, Stela Ciplienė, Aldona Česnaitė, Kleofa Gaižauskienė, Janina Jarašienė, Dalila Mackialienė, Dana Mažeikienė, Aldona Raulinaitienė, Aurelija Robertson, Irena Sodeikienė, Irena Šilkaitienė, Aldona Šulaitienė ir Genovaitė Treinienė; vyrai – Antanas Adomaitis, Vytautas Mažeika ir Juozas Šulaitis. Paroda buvo dviejų dalių. Visi modeliuotojai pasirodė abejose dalyse.

Pirmoje dalyje buvo modeliuojami buitiniai drabužiai, o antroje – išeiginiai. Arti 40 modeliuojamų rūbų buvo sukurti ir pasiūti šios madų parodos koordinatorės Monikos Andrejauskienės. Šiam projektui ji pašventė daug laiko, meilės, pasiaukojimo ir dirbo arti metus laiko. Madų kūrybos srityje dirbusi 24 metus, tą darbą su didele meile tebedirba ir dabar, ypač, kad šio darbo rezultatais bent maža dalele prisidedama pagelbėti vargstantiems našlaičiams Lietuvoje. O ši madų paroda ir buvo skiriama Lietuvai.

Dalį savo modeliuotų drabužių sukūrė ir pasisiuvo Dalia Adomaitienė, Aldona Česnaitė, Dalila Mackialienė ir Aldona Raulinaitienė. Zitos Dapkienės net 9 virbalais megztus drabužius modeliavo Irena Sodeikienė. Kiti modeliuojami drabužiai buvo pirkti pačių modeliuotojų drabužių salonuose ir parduotuvėse. Tenka paminėti, jog visos modeliuotojos yra Lietuvos Dukterų draugijos narės. Modeliuotojai vyrai, pasirodydami palydėjo savo ponias, jie kol kad dar nepriimti į draugiją...

Šioje parodoje buvo parodyti 105 drabužiai. Pirmosios dalies pradžioje trys modeliai pasirodė su Lietuvos tautinėmis spalvomis, o antrąją dalį pradedant scenoje stovėjo gintarais pasipuošusios 9 modeliuotojos, ryškindamos gintarų grožį. Paroda buvo įvairi, gyva. Žiūrovai modeliuotojas ir modeliuotojus palydėjo gausiais plojimais.

Pasibaigus parodai, programos vadovė iškvietė visus paskutiniam atsisveikinimui su žiūrovais. Modeliuotojoms ir modeliuotojams susirinkus scenoje, vyrai damoms įteikė po gvazdiką ir jos, žygiuodamos tiltu, atsisveikino su žiūrovais, atiduodamos jiems gėles. Tada, publikai skanduojant, scenon buvo iškviesta šios parodos koordinatorė Monika Andrejauskienė, kuriai pirm. Sofija Salienė nuoširdžiai padėkojo už jos įnašą, rengiant šią parodą, ir apdovanojo ją gėlėmis. Pirmininkė nuoširdžiai padėkojo modeliuotojoms bei jų palydovams, programos vadovei Sofijai Vaškienei, scenos dekoratorei Danai Švedienei ir priminė, jog dabar esąs laikas užkąsti, nes šeimininkės jau pasiruošusios.

Skanią vakarienę pagamino pačios dukterys, vadovaujant skyriaus vicepirm. Elenai Purtulienei. Kitos šios vakarienės darbščiosios bitelės: Ada Strijauskienė, Adelė Acienė, Brigita Tamošiūnienė, Sofija Žiūraitienė ir Aldona Raulinaitienė. Pirmininkė už jų darbą pareiškė nuoširdžią padėką ir E. Purtulienę apdovanojo gėlėmis.

Buvo pastebėta, jog salės gale ant stalų pūpso 4 dideli tortai ir daug kitokių gėrybių. Vakarienės metu dukterys – L. Žvynienė, G. Modestienė, V. Sabienė, A. Andriulienė ir V. Meiluvienė šmaikščiai sukosi tarp stalų ir platino laimėjimams bilietus. Laimėjimai buvo vertingi: be jau minėtų gėrybių, „Transpak" siuntinių įstaiga, tarpininkaujant V. Meiluvienei, paaukojo 3 maisto siuntinius. Dovanų traukimą pravedė skyriaus iždininkė Aldona Česnaitė, padedant Kleofai Gaižauskienei ir Janinai Jarašienei. Tortus loterijai paaukojo M. Šaulienė, B. Tamošiūnienė, A. Palubinskienė ir B. Urbonienė.

Šia proga buvo gauta 300 dolerių aukų.

St. Petersburgo Lietuvos Dukterys daug dirba ir aukoja Lietuvos našlaičiams. Tai gražus ir prasmingas darbas. Nuo pernai liepos mėn. į Lietuvą našlaičiams išsiųsta pinigais ir siuntiniais 10,050 dol. Atrodo, jog ir šis gerai pasisekęs renginys prisidės prie šalpos darbų Lietuvoje. Skyriaus pirm. Sofija Salienė džiaugiasi renginio pasisekimu ir visiems dėkoja už visokeriopą pagalbą.

St. Všk.

Lietuvos Dukterų St. Petersburgo skyriaus dalis valdybos. Iš k. – pirm. Sofija Salienė, sekr. Elena Jasaitienė ir vicepirm. Elena Purtulienė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Lituanicos" skautų tunto dievdirbiai, pasiruošę 37-jai Kaziuko mugei, kviečia visus š.m. kovo 5 d. atsilankyti į šį tradicinį Čikagos skautijos renginį Jaunimo centre. Iš k. — j.s. Antanas Levanas, v.s. Antanas Jarūnas ir j.v.s. Leopoldas Kupcikevičius.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

PREKĖS VAŽIUOS Į RUSIJĄ?

RIMA JAKUTYTĖ

Rusijos karinis tranzitas per Lietuvos teritoriją vyks pagal tą pačią tvarką, kaip praėjusiais metais per Lietuvą važiavo iš Vokietijos išvedama Rusijos kariuomenė. Užuot Lietuvos karinių ir pavojingų krovinių vežimo taisyklių, Rusija išsiderėjo jai palankesnės tvarkos pratęsimą. Mainais Lietuva iš Rusijos gavo veikiančią palankaus prekybos režimo sutartį. Šią sutartį Lietuvos ir Rusijos premjerai, A. Šleževičius ir Černomyrdinas, pasirašė Vilniuje 1993 m. lapkričio 18 d., tačiau Rusija ne tik jos nevykdė, bet lietuviškoms prekėms taikė diskriminacinę politiką — dvigubus muitus į Rusiją įvežamoms prekėms. Nors politikai vis tikino, kad karinis tranzitas negali būti siejamas su ekonominiais reikalais, faktai parodė, kad buvo daroma kaip tik taip.

Praėjus metams nuo palankaus prekybos režimo sutarties pasirašymo, jau net Lietuvos pramonės ir ekonomikos vadovai nesitikėjo, kad ta sutartis ims galioti, tačiau ir nelabai liūdėjo. Lietuvos įmonės pagal savo išgales persiorientavo gamybą, ieškojo rinkų Vakaruose. Prekybos balansas irgi pasikeitė Vakarų naudai. Tačiau dėl dvigubų muitų prarastos Rusijos rinkos pernai Lietuvos įmonės patyrė pusę milijardo litų nuostolių. Taip bent teigia Pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimašauskas. Dabar Lietuva su Rusija gali prekiauti tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir kitos valstybės. Tačiau didesnį optimizmą dėl pasikeitusių prekybos sąlygų rodo nebent vienas kitas aukštas pareigūnas ar valdininkas. Patys gamintojai, komersantai nemato, dėl ko reikėtų džiūgauti.

Aišku, lietuviškoms prekėms, kurios dėl savo kokybės ir didelės savikainos sunkiai gali konkuruoti Vakarų rinkose, Rusijos rinka labai svarbi. Kita vertus, Rusijos rinkose vis labiau įsitvirtina pasaulinį vardą turinčios Vakarų bendrovės. Todėl šiandien manyti, kad prasta prekė Rusijoje gali būti lengvai parduota, naivu. Ko gero, Vakarų bendrovės Rusijos rinkoje greitai sudarys tokią pat konkurenciją, kaip ir Vakaruose. Tačiau Rusijos rinka labai didelė, todėl ir galimybių yra daugiau.

Kad panaikinti dvigubi muitai lietuviškoms prekėms atvertų Rusijos vartus ir gal net išgelbėtų kai kurias mūsų įmones nuo bankroto, mažai kas tiki. Lietuvos verslininkų sąjungos viceprezidentas, ekonomikos mokslų daktaras Romanas Urniežius sako, apskritai nesuprantąs, kodėl tą sutartį reikia vadinti palankaus prekybos režimo sutartimi. Kur tas palankumas? Jo manymu, jeigu Rusija kitų šalių prekėms taikytų, sakykim, 20 proc. muitus, o Lietuvai — 5 proc., tuomet būtų palankus režimas. R. Urniežius sako, nematąs jokio laimėjimo, kad ta sutartis pradėjo veikti. Kol lietuviškos prekės buvo diskriminuojamos, rinkos Rusijoje jau prarastos, ryšiai taip pat nutrūkę. Gamyba per tą laiką Lietuvoje buvo kitaip perorientuota. Gamyba, R. Urniežiaus manymu, gali pagyvėti tik tada, kai bus nustatytas realus JAV dolerio ir lito santykis, kuris dabar turėtų būti jau 8 litai, o ne 4 už vieną JAV dolerį.

Vilniaus Regioninių prekybos ir pramonės rūmų direktorius Jonas Povilaitis įsitikinęs, kad Rusija šiandien jau nebėra pagrindinė eksporto arba ekonominių ryšių šalis. Tačiau bendroje užsienio prekybos apyvartoje prekyba su Rusija sudaro apie 20 proc., todėl J. Povilaitis mano, kad dvigubų muitų nuėmimas padės išlaikyti dabartinį eksporto į Rytus lygį. Toms įmonėms, kurios jau prarado ten rinką, vargu ar bepavyks ten vėl įeiti. J. Povilaičio manymu, ši sutartis gali padėti nebent naujiems verslininkams, bet jokiu būdu tai nebus gelbėjimosi ratas stambioms įmonėms. O kas jau sugebėjo įlįsti į Vakarų rinkas, tas iš jų jau nebeeis, net jeigu Rytai siūlytų ir pačias palankiausias sąlygas.

Vilniaus baldų kombinato prekybos direktorius Alvydas Šumskus sako, kad ši sutartis pavėluota. Baldų pirkimo pagyvėjimas Rusijoje jau nebeatsiras. Jeigu buvusios rinkos prarastos dar negalutinai, tai prekyba palengvės taip pat dar negreitai. Kaip sakė A. Šumskus, jie jau kreipėsi į buvusius ir esamus pirkėjus Rusijoje, tačiau entuziazmo nesulaukė. Tačiau Vilniaus baldininkai tikisi, kad šiek tiek klientų padaugės. Dabar lietuviški baldai vien dėl muitų Rusijos rinkoje brangiau kainuos nebe 40 proc., bet 20 proc. Tačiau muitai ne viską lemia. Sudėjus visus Rusijoje imamus mokesčius, iš Lietuvos atvežti baldai ten gali būti parduodami tik dvigubai brangiau.

Vilniaus baldų kombinatas į Vakarus eksportuoja 10-15 proc. savo produkcijos. Pasak A. Šumkaus, žavėtis Rytais neverta. Visų gamintojų kelias — kiek įmanoma kabintis į Vakarus. Tačiau eksportą ne tik į Vakarus, bet ir, pvz., Uzbekiją, Kazachiją, kur atsiskaitoma užsienio valiuta, žlugdo pastovus lito kursas. Jei sutinkame, kad infliacija kas mėnesį yra 3-3.5 proc., tai sutikime ir su tuo, kad per pusantrų metų, kai įvestas litas, infliacija jį paveikė apie 60 proc. Todėl dabar realus kursas turėtų būti tarp 6 ir 7 litų už dolerį. „Gaunam nemažas dolerines sumas už savo produkciją, o kai Lietuvoje pakeičiame į litus, tai jų gauname jau nerealiai mažai", — sakė A. Šumskus.

Lietuvoje įprasta sakyti, kad, pvz., radioelektronikos pramonę sužlugdė rinkų Rusijoje praradimas. Tuo tarpu „Šiaulių Tauro" vienas vadovų (nenorėjęs, kad jo pavardė būtų skelbiama), tvirtino, kad elektronikos pramonę sužlugdė ne muitai. „Ar mes galim susilyginti su Japonijos, Hong Kongo ar Taivanio technika? Mus paprasčiausiai išstūmė iš Rytų rinkos, nes mes negalim konkuruoti nei kokybe, nei kaina". Pasak, jo, tas įsigaliojantis palankus prekybos režimas — nieko daugiau, kaip propaganda. Dvigubi muitai televizoriams, priklausomai nuo įstrižainės, buvo 40-60 proc., tačiau „Šiaulių Tauras" visus metus prekiavo su Rusija... be jokių muitų. Pasirodo, ir Lietuvos, ir Rusijos muitinių taisyklėse yra toks pat punktas, kad laikinai perdirbimui įvežamos, o perdirbtos išvežamos, žaliavos yra neapmuitinamos. Tu Šiauliečiai ir naudojosi: iš Rusijos įsiveždavo detales, mazgus, Šiauliuose pagamindavo televizorių ir už įsivežtą sumą išveždavo be jokių muitų tiek televizorių. Sugebėjo susimažinti ir kitus mokesčius. Taip su Rusija prekiavo visos Lietuvoje radioelektronikos įmonės, ir ne tik jos. „Tik žiopliai taip nedirbo", — sakė jis. Tokį būdą naudojo ir Vilniaus „Kuro aparatūra", nors jos dizelinio kuro siurbliai, kuro purštukai ir kitos detalės traktoriams, net ir dvigubu muitu muitinamos, tebuvo 4 proc. Palankus prekybos režimas „Kuro aparatūrai" niekaip neatsilieps. Įmonė nepateiks daugiau aparatūros, nei Rusijos traktorių įmonės pagamina traktorių. Beje, „Kuro aparatūra" dirba tik Rytų rinkai. Lietuvoje lieka 3-5 proc. jos produkcijos, 30 proc. keliauja į Rusiją, likusi — Vidurinę Aziją, Gudiją, Ukrainą, o kaip atsarginės dalys, kartu su Rytuose pagamintais traktoriais, keliauja į 70 pasaulio šalių. Tris traktorių gamyklas vilniškė įmonė aprūpina visiškai. Atrodytų, kad būti monopolistu Rytų rinkoje ne taip jau blogai. Tačiau, kaip sakė „Kuro aparatūros" prekybos direktorius Lionginas Vaškevičius, Rusija beišleidžia 30-35 proc. traktorių, palyginti su 1991 m. Atitinkamai ir Vilniaus įmonė turėjo sumažinti gamybą. Kita vertus, „Kuro aparatūrą" jau bando išstumti iš Rytų rinkos ten pastatytos Čigujėvo, Noginsko kuro aparatūros gamyklos. Lietuviai laikosi rinkoje tik savo gaminių kokybe ir kaina.

Vilniaus staklių gamykla, gaminanti universalias įrankines frezavimo stakles, labai būtų suinteresuota jas parduoti Rytuose, nes, kaip pripažino gamyklos prekiavimo skyriaus viršininkas Petras Dragūnas, Rytams lengviau dirbti, nes kokybei, kaip bebūtų, vis tiek mažesni reikalavimai. Tačiau Rusijoje savos problemos. Paprasčiausiai: Rusijos partneriai yra nemokūs. Jie dažnai už lietuviškas stakles siūlo mainus, tačiau staklininkams tai nepriimtina — jiems reikia pinigų.

Tad ar sėkmingai Lietuva išmainė Rusijos karinį tranzitą į palankų prekybos režimą, paaiškės, nebent skaičiuojant pirmojo ketvirčio užsienio prekybos rezultatus.

Danutė Bindokienė

Tikrasis pavasario pranašas

Per metų metus jau taip įpratom tikėti, kad tikriausias žiemos galo pranašas yra ne linksmiau čirškiantys žvirbliai, ne vis siaurėjantys pajuodusio sniego lopai, bet užuominos, kad lietuviai skautai vėl ruošia Kaziuko mugę. Esame beveik įsitikinę, kad be jos nei pavasaris neateitų. Šiltesniame klimate tai nelabai aktualu, bet mums šiauriečiams-žiemkenteliams, jau šiuo laiku žiema labai prailgusi, pavasario nekantriai laukiame, tad nekantriai ieškome žiemos pabaigos ženklų.

Ir štai, besibaigiant vasariui, staiga į redakciją laiškanešys atneša skautišką „kviesl", maloniai primenantį, kad visi Čikagos ir apylinkių skautų vienetai kovo 5 d. Jaunimo centre ruošia Kaziuko mugę. Nuo to kvietimo lyg diena prašviesėja, net varnų kvarksėjimas nuogame kleve už lango pradeda skambėti kaip „čiulbesys".

Kaziuko mugė — tai viena gražiausių užsienio lietuvių skautų tradicijų. Galbūt jos sumanytojai nei sapnuote nesapnavo, kad ji taip įleis šaknis ne tik lietuviškoje skautijoje, bet ir visuomenėje. Pasirėmusi garsiųjų Kaziuko mugių, pamėgtų Vilniaus krašte šv. Kazimiero šventės proga, pavyzdžiu, lietuvių skautų vadovybė sukūrė savitą, mūsų sąlygoms pritaikytą, tradiciją, kuri puoselėjama jau netoli 40 metų ne tik Čikagoje, bet ir kituose miestuose, ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose, kur tik pasireiškia lietuvių skautų veikla.

Tai auklėjimo, bendradarbiavimo, darbštumo ir pasitenkinimo savo rankų uždarbiu šventė, tuo pačiu puoselėjanti lietuviškus papročius, tęsianti gražias vilniškių Kaziuko mugių tradicijas ir akivaizdžiai atkreipianti jaunimo dėmesį į lietuvių tautos šventąjį. Juk tas Kaziukas, kurio vardu pavadintas renginys, yra ne kas kitas, o šv. Kazimieras, kovo 4 d. įrašytas visuose lietuviškuose kalendoriuose. Norime tikėti, kad ilgo pasiruošimo mugei metu, dirbant rankdarbius, atliekant projektus, kurie „privilios" publiką ir padės sutelkti lėšų, reikalingų skautiškai veiklai, vadovai atranda progų pakalbėti apie šv. Kazimierą, jo meilę Lietuvai, nuolatinę globą jos jaunimui. Be šv. Kazimiero mugė būtų tik „blusturgis", kaip vaikai mėgsta vadinti tokias suneštines prekybas. Pavadinus Kaziuko vardu, muge įgauna kitą, daug kilnesnę prasmę.

Mugės ruošos darbai ir talka atlieka vertingą vyresniųjų bei jaunesniųjų bendradarbiavimo paskirtį. Ne tik patys skautai, bet ir jų šeimos nariai, praleidžia daug valandų, gamindami „muginukus", kad lankytojai būtų pavalgydinti, pagirdyti, palinksminti ir prie prekystalių paliktų kuo daugiau dolerių. Tai efektingas ir pagirtinas būdas skautams susirinkti savo veiklai lėšų, netiesiant nuolat ranką į visuomenės gerasirdiškumą. Savo pačių darbu ir pastangomis gautas uždarbis, veliau jį panaudojant įvairiems skautiškos veiklos reikalams, kaip puiki pamoka, įsirėžia jaunoje sąmonėje visam gyvenimui.

Tačiau sėkmingos Kaziuko mugės vien tik nepakanka vien darbštumo ir kruopštaus pasiruošimo. Būtinas dar vienas, tiek pat svarbus, dėmuo: visuomenės pritarimas ir parama. Jeigu apie prekystalius nesigrus žmonių minios, jeigu valgyklelės neklegės lankytojų gausybe, o žaidimų kambariuose skautai veltui lauks lankytojų, šis tradicinis kovo pradžios renginys netrukus pasiliks tik prisiminimas. Tad nuoširdžiai raginame lietuvišką visuomenę, nepaisant kokiai (o gal ir jokiai) organizacijai ji priklauso: kai tik išgirsite, kad vietiniai skautai ruošia Kaziuko mugę, keliaukite apsilankyti. Nepatingėkite ir toliau pavažiuoti — automobiliui kelionė tik į gerą išeis, o patiems pasižmonėti taip pat bus malonu. Nepašykštėkite atidaryti ir pinigines, juk tai parama mūsų jaunimui, kuri taip myli ir globoja šventasis Kazimieras.

• **1974 m. vasario 13 d.** rusų rašytojui Aleksandrui Solženycinui atimta Rusijos (tuometinės Sovietų Sąjungos) pilietybė ir jis buvo ištremtas.

• **1870 m. vasario 9 d.** oficialiai pradėjo veikti JAV Oro biuras.

• **1915 m. sausio 13 d.** centrinėje Italijoje žemės drebėjimo metu žuvo 30,000 žmonių.

• **1861 m. sausio 9 d.** Mississippi valstija laikinai buvo pasitraukusi iš kitų JAV tarpo.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

— Aš nepykstu, tai kam jis turėtų pykti. Kaip eisiu, kad viena burnos puse piemeniu nudeda, o kita į pabrolius kviečia. O gal ir kviečia, kad tarp vyrų įstūmęs galėtų pasišaipyti. O aš juk irgi ne šunų šlapinamas kuolas. Galiu visai nejučiom tvokstelėti. Kad ir ne kuo nutvėręs, kad ir liežuviu, bet vis tiek...

— Kaip žinaisi. Neverčiu, — užbaigė tėvas, o sūnus užsimetė doklą ant peties ir nuėjo. Tėvas kelis akimirksnius sekė lengvą vaiko eiseną, paskum, paėmęs ražą, ėmė šlavinėti daržinės aslą.

Dar norėjo paklausti, ar Morta nepradeda vyrus mokyti iš ko nors lošti, kad nors ir iš degtukų, bet vėl susilaikė. O susilaikė tik todėl, kad tokia mintis buvo ne jo paties. Ją praeitą sekmadienį pakišo klebonas. Po suplikacijų zakristijonas po šalį eidamas šnipštelėjo į ausį, kad po mišparų užeitų į zakristiją, tai ir užėjo. Klebonui rūpėjo, kodėl kai kurių Deveikio kaimynų kelintas sekmadienis nebemato bažnyčioje.

— Kodėl pats vienas suplikacijas vedžioji? Kur Švendrinis, kad jo nebegirdžiu, — pasisveikinęs užklausė, ir Deveikis pasijuto nei šiaip, nei taip. Negi imsi ir pasakysi, kad jis per naktį pas Mortą velnio paveiksliukus sklaido, o per dieną miega, bet klebonas jau ir tą žinojo. Buvo kas jam ir be Deveikio kiekvieną žinią atneša.

— Kortos, tai kortos, — tęsės klebonas. Nieko nesakau. Aš irgi tuos velnio abrozėlius kartais pasklaidau, bet kad su saiku. Be saiko viskas negerai. O sakyk, ar ji nepratina vyrų iš ko nors lošti?

Kai Deveikis pasakė, kad to dar negirdėjęs, klebonas tęsė:

— Būtų pats baisiausias dalykas. Kas žino, iš kur jie atsibastė ir kas jiems čia panūdo. Ponai dvarus kortomis pralošia, tai kodėl žmonės negalėtų savo kaimo pralošti? — nutęsė.

— Ne, taip tai neatsitiks, — greitai užšoko Deveikis, bet klebonas tik ranką ant peties padėjo ir tiesiai į akis pažiūrėjo.

— Nesakau, kad pats, bet už kitus galvos nedėk. Už Čiukštą, aš pats būčiau galvą dėjęs, o matai, kas atsitiko. Kai velnias į uodegą įsivelia, gal tik vienas Dievas tegali sulaikyti. Pats vyras su galva, pasidairyk, kad ji viso kaimo į kišenę nesusišluotų. Girdėjau, kad Burniui jau siūlė paskolą advokatą pasisamdyti, bet tas dar neėmė. Vakar neėmė, o rytoj gal ir paims. Pasakyk, kad neimtų. Jeigu reikės, aš gal padėsiu. Ne pinigu, kitaip. Kartais žodžiu galima daugiau padėti negu pinigu.

Deveikis tą patį vakarą užsuko pas Burnį pasakyti, ką buvo iš klebono girdėjęs. Burnis buvo rūpesty. Iš kalėjimo paleido, bet ne nuo virvės. Vieną sykį per savaitę turi uriadnikui pasirodyti, o kas bus toliau, nieko nežino. Amerikas tai buvo užėjęs. Sakė mieste pažįstąs gerą advokatą, kuris viską galįs padaryti, tik, žinoma, reikėsią pamokėti. Kaip kaimynui, patekusiam į bėdą, jis galįs padėti. Nesvarbu, kiek reikės. Jis už viską užmokės, o paskum iš lengva atsiskaitysią. Bet Burnis, pasišnekėjęs su klebonu, ir atsisakęs. Savo gyvenime nelindęs į skolas, tai ir dabar, jeigu jau kitaip nebus, verčiau eisiąs sėdėti. Atsėdėjęs galėsi į savo namus sugrįžti, o kai ir nesėdėjusį kaimynas už skolą iš namų išmes, kur reikės dingti. Pakiemiais šunis lodyti? Ne, tas ne jo širdžiai.

Ir kiek patylėjęs pridėjo:

— Ir nebent pats velnias tą pasiutėlį zuikį čia pamaišė. Ir dar baltą, kad jam sprandą kas nusuktų, — atsisveikindamas pasakė, o Deveikis, eidamas takučiais ir akimis apmesdamas naujumu šviečiančias Amerikos trobas, Burnio pasakymų savaip pakeitęs pustyliai pakartojo:

— Nebent velnias ir ji patį čia atnešė.

Pakartojo, bet tik sau pačiam. Pasakysi kitam, ir kas gali spėti, kur tavo žodis nulėks, o paskum... Vėl prisiminė Morčiukės kortas ir per petį pažiūrėjo atgal, lyg norėdamas įsitikinti, ar neseka kas iš paskos ir nesiklauso jo minčių.

Atėjo vestuvės. Pabroliai ir drąsesnieji kaimo vyrai susirinkę gerokai paūžė, o paryčiais, net dar nepradėjus švisti, tomis pačiomis akimis išklegėjo. Taip norėjo Amerikas. Sakė, kad kelias tolimas, o kai ne visų arkliai vienodai šaipūs, kol nudžaržės, ko gera, gali ateiti net ir pavakarys. Gerai, kad prieš porą savaičių stiprokai pašalo, paskum gerokai pasnigo, tai keliai buvo kaip stiklas.

Vestuvininkų išleisti buvo susirinkęs didelis būrys. Gal dveja ar treja tiek, kiek pačių vestuvininkų. Išleisti visi, jau gerokai įšilę, išsigrūdo į kiemą. Amerikas buvo labai linksmas, visus šnekino, dėkojo, kad atėjo, žadėjo ne tuščiomis grįžti.

— Žinom, žinom, kaip susitarusios šnektelėjo kai kurios moterys. — Jaunąją, kokios nė viena nebuvom mačiusios.

— Ir dar daugiau, ir dar daugiau, — juokavo jaunasis, sėsdamas į dailiai išraitytas porines rogutes, vežėjas patempė vadeles, arkliai pašoko, suskambo skambalai, sužaržėjo žirgolai ir po kelių akimirksnių nuskendo nakties tamsume, teliko pilni laukai tolstančio ir tylančio skambėjimo.

Laukam nutilus, kai kurie dar grįžo į vidų išgerti, kas buvo likę neišgerta, bet Morčiukė, vestuvių tikroji šeimininkė, labai gražiai atsiprašė, kad jos pasamdytos moterys jau viską nurinkusios, nes laukiąs jų ir jos pačios didelis darbas. Juk tiek reikės ir privirti ir prikepti. Kai viena kita moteris pasisiūlė į talką, ji ir tų labai gražiai atsiprašė. Maldaute maldavo, kad kuri nors nesupyktų, nes jos jau viskas suplanuota, tik prašė, kad visi ir visos ketvirtadienio vakare ateitų jaunųjų sutikti ir smagiai paūžti.

— Galite tuoj po pietų, — sakė. Niekada nežinai, kada tokį kelią jie parlėks. Verčiau ateikite anksčiau. Bus muzika, bus ir ko užvalgyti ir ko užgerti, kad laukti nenubostų. Ir kitiems dar pasakykit, kad nesivėlintų, — nulėkdama į vidų dar pridėjo.

— Nereikia, tai nereikia, — į namų pusę pasukdamas, pasakė Tercijonas.

— Gal ir gerai. Vis tiek nepataikytumėm, — parėmė vyrą Tercijonienė. — Jie juk viską kitaip daro.

— O tegu sau, — numojo ranka Stopirštienė. — Gyvenom be jo, gyvensim ir kai jis atsitrenkė. O žinot, kad į tas vestuves aš tai gal ir neateisiu.

Ji vis negalėjo jam atleisti anos tokios apsunkusios kanapės, kuri, matė, tebesikapstinėja Morčiukės kieme.

Ketvirtadienį, net pietų nelaukdama, sutrenkė šiame kaime dar negirdėta muzika. Netrukus vaikai į kaimą parnešė, kad groja septyni. Vienas net su būbnu, ir jo rankos taip greitai laksto, kad numatyti negalima. Tokių žinių paskatinti pusberniai tuoj skubėjo rinktis, o ir vyresnieji greičiau sukosi apie gyvulius ir kitokią namų ruošą, kad suskubtų anksčiau už jaunuosius. Jeigu jau groja, kai taip anksti atsirado, tai turbūt žino, kad ir anie greitai bus.

Deveikiai nei rengėsi, nei ne, nors muzika, net jų troboj buvo girdėti.

(Bus daugiau)

VISŲ PARAMA YRA REIKŠMINGA

Ambasadorius dr. A. Eidintas apie JAV poziciją Baltijos valstybių narystės NATO klausimu.

— Sausio 30 d. JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto sprendimas išbraukti Baltijos valstybes iš šalių kandidačių į NATO sąrašo sukėlė platų atgarsį Lietuvoje. Gal galėtumėte pakomentuoti, kas Jūsų nuomone iššaukė tokį minėto komiteto sprendimą?

— Visų pirma nėra jokio oficialaus NATO kandidatų sąrašo. Antra, JAV, priimdama vieną ar kitą sprendimą, ypač saugumo politikos klausimais, pirmiausia vadovaujasi ilgalaikiais, geostrateginiais savo šalies interesais. SSSR subyrėjimas ir ,,šaltojo karo'' pabaiga sukūrė pasaulyje iš esmės naują situaciją, palankią JAV ir jos sąjungininkams, kurią jie norėtų ir išlaikyti. Tam tikra prasme šį siekimą atspindi Rusija — pirma politikos sąvoka, kuri šiandien pastebima prezidento Clinton administracijos užsienio politikoje. Žinoma, tai nereiškia, kad Vašingtonas teikia pirmenybę Maskvai absoliučiai visais klausimais. Santykiai su sąjungininkais NATO buvo ir išlieka svarbiausiu JAV užsienio politikos pirmumu, iau ,,rusų klausimas'' šiandie.. amerikiečiams ne mažiau svarbus nei, tarkim, ,,šaltojo karo'' metais. Bejė, ,,Russia-first'' tai ne rusofobija ar rusofilija, o kur kas komplikuotesnis dalykas. Šią politiką lemia ne atskirų asmenybių pažiūros ar simpatijos, o JAV, kaip vienintelės supervalstybės geostrateginiai interesai ir globalinė atsakomybė už pastovumo ir pusiausvyros pasaulyje palaikymą. Atrodo, kad Lietuvoje, kartais ir tarp JAV lietuvių nepakankamai įvertinamas JAV politikos globališkumas. Galima būtų pasvarstyti, kiek, pvz., sausio 30 d. sprendimą įtakojo START II susitarimo ratifikacijos ir kiti panašaus pobūdžio veiksniai.

— Vyriausybei ir pirmiausia Lietuvos diplomatinei tarnybai priekaištaujama, jog neišnaudojo visų galimybių NATO narystei siekti. Ar Jums, kaip Lietuvos ambasadoriui Vašingtone, toks priekaištas atrodo pagrįstas?

— Norint atsakyti į šį nelengvą klausimą, pabandykime realiai įvertinti padėtį. Karo Čečėnijoje įkarštyje Vašingtone buvo atvirai pasakyta, kad JAV nedarys nieko, kas galėtų sukelti Rusijos fragmentizaciją arba bent tapti to priežastimi. Tokia įvykių raida gali turėti nenuspėjamų pasekmių, kas, atsižvelgiant į didžiulį Rusijos branduolinį potencialą, yra neleistina. JAV atsargi laikysena ne tik dėl RF teritorinio vientisumo. Vienaip ar kitaip ji atsispindi ir JAV santykiuose su Rytų ir Vidurio Europos, taip pat ir Baltijos valstybėmis. Net ir Vyšegrado šalys kol kas dar neturi jokių garantijų dėl jų narystės NATO. Kai kam čia, Amerikoje, net plaukai ant galvos pasišiaušia vien tik pagalvojus, kad NATO ateityje gali tekti ginti Vengriją nuo Rumunijos arba, kas dar baisiau — Ukrainą ar Baltijos valstybes nuo Rusijos. JAV yra labai įtakingų jėgų, kurioms tokia perspektyva yra nepriimtina ir jos turi užtenkamai įtakos galimybių.

Antra vertus, atrodo, kad šiandien Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, deja, yra už JAV strateginių interesų ribų. Net ir visos trys Baltjos šalys paimtos kartu yra pernelyg mažas, be to, dar Rusijos kaimynystėje besąs geopolitinis vienetas, nesudarantis didesnės vertės JAV geostrateginių vertybių sistemoje. Todėl, objektyviai vertinant, mūsų galimybės įtakoti JAV politiką yra labai nedidelės. JAV paramos Lietuvos nepriklausomybei prielaidos glūdi ne geostrateginių, o greičiau JAV politinių ir ideologinių vertybių sistemoje. Vienas Senato bendradarbis man taip apibūdino Torricelli rezoliucijos priėmimo motyvus: ,,Visi myli baltus, tačiau ne visiems rinkėjams paaiškinsi, kad rizikingas politinis žingsnis yra daromas iš meilės. Politiniai sprendimai daromi iš išskaičiavimo ir savų interesų''.

Tačiau esu tvirtai įsitikinęs, kad nuosekli Lietuvos politika orientuojantis į Vakarų pasaulio politines ir saugumo struktūras, lygiai kaip ir prisirišimas prie vakarietiškųjų vertybių, anksčiau ar vėliau duos laukiamus rezultatus. Tai atitiktų įvykių logiką, nes priešingu atveju,50 metų JAV vesta Lietuvos okupacijos Nepripažinimo politika atsidurtų istorijos šiukšlyne. Tai neįsivaizduojama.

— Ar sausio 30 d. sprendimas buvo Jums netikėtas? Kokių žingsnių ėmėtės?

— Ir taip, ir ne. Mes visą laiką su nerimu ir viltimi sekėme diskusiją dėl naujų narių priėmimo į NATO. Sunku pasakyti, ko būta daugiau — nerimo ar vilties. Po 1994 m. gruodžio mėnesio (CSCE konferencijos Budapešte, NATO užsienio reikalų ministrų susitikimo Briuselyje bei Europos Sąjungos Esseno susitikimo) gal nerimo būta daugiau. Vašingtone mes nesėdėjome rankų sudėję. Kartu su estais ir latviais nuolat mynėme Valstybės departamento, Senato ir Atstovų rūmų slenkščius. Kartais į minėtas įstaigas iškart eidavome trise: Estijos ambasadorius Toomas H. Ilves, Latvijos ambasadorius Ojars E. Kalnins ir aš. Tai buvo ganėtinai panašu į tam tikrą demonstraciją, tačiau tuo mes ir norėjome parodyti, jog saugumo ir pirmiausia NATO klausimais Baltijos valstybės laikosi identiškų pozicijų.

Šiuo metu mes taip pat esame labai aktyvūs. Iki klausimo svarstymo Atstovų rūmuose dar turime truputį laiko ir stengiamės jį maksimaliai išnaudoti. Įvairiuose lygiuose turime daug draugų, turime stiprių argumentų. Vasario 13 d. su trumpu vizitu į Vašingtoną buvo atvykęs prof. Vytautas Landsbergis. Kartu su juo lankėmės Valstybės departamente, kur turėjome susitikimus su Šiaurės ir Baltijos valstybių skyriaus direktoriumi Michael Parmly, šio skyriaus Baltijos padalinio vadovu John Kunstadter, Valstybės sekretoriaus pavaduotojo pavaduotoju Robert Frasure. Pentagone turėjome progos dar kartą paaiškinti Lietuvos nuostatą NATO klausimu Gynybos departamento NATO politikos skyriaus direktoriui Clarence Juhl, Baltijos valstybių padalinio vadovui plk. Walter Vanderbeek. Prof. Vytautas Landsbergis laiškais kreipėsi į 30 JAV senatorių bei Kongreso narių, ragindamas padaryti pakeitimus Torricelli rezoliucijoje.

Savo ruožtu taip pat ėmiausi tam tikrų žygių, tačiau dabar apie tai nenorėčiau plačiau kalbėti. Palaukime dar keletą dienų. Bet net jeigu ,,ant Kalvos'' ir būtų priimta mums nepalanki rezoliucija, tai dar neįreiškia, jog prarandame viltis ateityje tapti NATO nariu. Tai būtų tik vieno mūšio, tačiau ne kovos pralaimėjimas. Tai reikštų tik tiek, jog išvykus šiam traukiniui į Briuselį, turim žūtbūt įlipti į kitą. O laukdami šio traukinio, turime būti dar aktyvesni: reikia sudaryti kuo palankesnes sąlygas JAV investicijoms, kapitalo pritraukimui. Reikėtų plėtoti dvejų šalių bendradarbiavimą totaliai visose srityse. Aktyvizuodami ,,amerikietiškąją'' kryptį, jokiu būdu neturėtume užmiršti ir ,,europietiškos''. Mano nuomone, ypač perspektyvi Baltijos ir Skandinavijos šalių santykių gilinimo kryptis. Juk, pavyzdžiui, mūsų karių dalyvavimas Danijos taikos palaikymo batalione sudėtyje, kaip ir BALBAT įkūrimas, tai ne simbolis, tai konkretus mūsų artėjimo su Vakarais karinėje srityje faktas. Gerai būtų, kad tokių faktų būtų kuo daugiau.

Taigi, Baltijos valstybių narystės laikino atidėjimo atveju, panikos neturi būti, kadangi pasimetimas būtų ne mūsų naudai.

— Lietuvos spaudoje pasirodė užuominų, kad svarbi yra JAV gyvenančių baltų veikla, kad Senatas ar Atstovų Rūmai galėtų būti jų efektyviau įtakojami. Ar nepervertiname jų įtakos? Ir atvirkščiai — ar iki šiol nepakankamai vertinome?

— Nėra jokios abejonės, jog JAV gyvenantys lietuvių, latvių, estų, lygiai kaip ir lenkų, čekų, slovakų, vengrų kilmės amerikiečiai yra daug darbavęsi kovoje prieš komunizmą ir savo šalių laisvės bylose. Toje veikloje jie rėmėsi savo organizacijomis, nugludino veiklos metodus, taktiką. JAV Lietuvių Bendruomenė Vašingtone turi savo vykdomąją įstaigą, kuriai vadovauja Asta Banionytė, turinti gerus ryšius su senatoriais ir kongresmanais. Vašingtone taip pat veikia Jungtinis Amerikos Baltų Komitetas (JBANC), kuriame JAV lietuviams atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba (ALTas), taip pat vykdantis politines akcijas ir palaikantis Baltijos valstybių siekius.

Vasario 3 d. Lietuvos ambasadoje aptarėme Kongreso atstovo demokrato iš New Jersey, Robert G. Torricelli rezoliuciją su JAV LB valdybos pirmininke Regina Narušiene, visuomeninių reikalų pirmininku prof. Paulium K. Žygu ir LB Vašingtono biuro įstaigos direktore Asta Banionyte. Bendruomenės vadovai pažadėjo tvirtai remti Lietuvos siekius tapti NATO nare. Mes labai vertiname LB vaidmenį, siekiant pakeisti Tarricelli rezoliuciją kita, mums priimtinesne. Koordinuojame savo veiksmus ir su ALTu. Suprantama, kad amerikiečiai turi geresnes galimybes veikti JAV įstatymų leidėjus kaip JAV piliečiai, į jų reikalavimus įsiklausoma, nors ir jie visko nenulemia, nes kitus senatorius ar kongresmanus įtakoja kitokio nusistatymo ir kitos kilmės piliečiai. Diplomatinės tarnybos veikla yra daugiausia sukoncentruota į darbą su vykdomosios valdžios atstovais, mes negalime kištis į kitos šalies vidaus reikalus. Taigi, JAV lietuvių organizacijos gali daug ką, ir jų parama strateginiams Lietuvos užsienio politikos siekiams yra labai reikšminga.

Parengė **dr. Vytautas Žalys**

Philadelphijos skautų Kūčių sueigoje prie eglutės susirinkę kalėdines giesmes gieda jauniausieji ,,Laisvės Varpo'' vietininkijos nariai.

Nuotr. **Audronės Gulbinienės**

STIPRIAI SUVARŽYTAS ĮSTATYMAS VOKIETIJOJE

P. PALYS

Pagal Vokietijos informacijos centro New Yorke pranešimą (,,The Week in Germany'', sausio 13 d.), Vokietijoje, politinio prieglobsčio siekiančių asmenų skaičius, esąs žymiai sumažėjęs. Praėjusiais metais jų buvę tik 127,210, kai tuo tarpu 1993 m. politinės globos ieškoję 322,599 asmenys. Vokietijos vidaus reikalų ministras Manfred Kanther sako, kad toks didelis skirtumas atsiradęs tik po to, kai 1993 metais buvęs išleistas politinių pabėgėlių teisę tvarkantis daug griežtesnis įstatymas. Taip pat ministras pareiškė, kad būsiąs atkreiptas dėmesys į reiškinį, kodėl praėjusių metų lapkričio ir gruodžio mėn. politinės globos ieškančių buvę 12,000 daugiau negu vasarą. Vasaros mėnesiais vidurkis buvęs 9,000.

1994 m. daugiausia asmenų buvę atvykę iš buvusios Jugoslavijos valstybių — 30,000. Po to buvo Turkija — 19,000, Rumunija — 9,600, Bosnija-Herzegovina — 7,300, Afganistanas — 5,600 ir Sri Lanka 4,800.

Iš rytinės ir pietinės Europos kraštų bėglių skaičius sumažėjęs nuo 66% 1993 m., iki 45.6% — 1994 m.

Į Vokietiją politinės globos ieškančių asmenų skaičius iš mažai išsivysčiusių ir Varšuvos pakto kraštų drastiškai pradėjęs kilti nuo 1985 m.; 1990 m. jų buvę 19,737, o 1992 m. — 430,191. Tas pabėgėlių antplūdis ir buvęs priežastimi, kad valdančioji Krikščionių demokratų ir kitos partijos 1993 m. sutarė paruošti daug griežtesnius pabėgėlių teisę varžančius įstatymus, kas ir buvo padaryta.

Iš pagrindų suvaržymas paliesiąs tik tuos, kurie į Vokietiją atvyks ne dėl politinių, bet ekonominių priežasčių. Taip pat bus daug greičiau daromi sprendimai, nes iki šiol jie buvo labai lėtai vykdomi ir užsitęsdavo net keletą metų. Tas Vokietijai sudarydavo labai dideles išlaidas, nes pabėgėlius reikėdavo aprūpinti maistu ir pastoge. Tai irgi kėlė gyventojų nepasitenkinimą.

1994 m. iš peržiūrėtų 352,572 prašymų teigiamai buvo išspręsta ir prieglobstį gavo 7.3%. Visi kiti, nelegaliai atvykę, buvo išsiųsti į savo kilmės kraštus, su kuriais Vokietija turi tokias sutartis.

Ne tik Vokietija, bet ir visi kiti Europos sąjungai priklausantys kraštai išleido tvirčiau varžančius politinių pabėgėlių teisę įstatymus. Nepaisant suvaržymų, vis dėlto į Vokietiją politinės globos ieškančių atvyksta daugiausia. Po jos yra Danija — 55,000 ir Prancūzija — 26,044. Per praėjusius metus mažiausiai politinio prieglobsčio ieškojo Suomijoje — 836 asmenys, ir Portugalijoje — 520.

Šių metų sausio 11 d. Vokietija susitarė su Vietnamu ir pradės grąžinti tūkstančius vietnamiečių, kurie kaip darbininkai buvo atvežti į buvusią Rytų Vokietiją. Pagal tą susitarimą dar šiais metais Vokietija grąžins 2,500 vietnamiečių, ateinančiais metais — 5,000, o 1997 ir 1998 metais — po 6,000.

Vokietija iš savo pusės yra pasižadėjusi suteikti Vietnamui ekonominę pagalbą, per šiuos ir ateinančius metus, po 100 milijonų Vokietijos markių.

BRIGHTON PARK LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA,

ragindama balsuoti už šiuos kandidatus:

RICHARD M. DALEY—Chicagos miesto meras

MIRIAM SANTOS—Chicagos miesto iždininkė

JAMES LASKI—Chicagos miesto raštininkas, (City clerk)

turės lemiamos reikšmės šios apylinkės ateičiai.

Kadangi Brighton Park apylinkės ribos buvo pakeistos, aldermano pozicijai raginame balsuoti už:

PATRICK HUELS—11 Ward

FRANK CUMMINGS—12 Ward

EDWARD BURKE—14 Ward

Visi mūsų nariai, draugai ir visi Brighton Parko apylinkės piliečiai, balsuokit už šiuos kandidatus.

Paid for by Victor Utara, pres. Brighton Park Lithuanian Homeowners for Richard M. Daley

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO.
Washington, D.C.
Ieško darbininkų pjauti žolę pradedant balandžio mėn. Pradinė alga $8 į val.; būtinai turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veltui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.:
Aleksas, tel. 202-244-2373

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos, 44 metų, ieško darbo prie ligonių, vaikų ar prižiūrėti seną asmenį.
Tel. 312-254-1327

FOR RENT

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: **Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.**

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiem asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. $325 į mėn. + ,,security dep.'' **Kreiptis į Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

VASARIS GERIAUSIAS LAIKAS VELYKINIAMS SIUNTINIAMS PER
BALTIA EXPRESS CO LTD
PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS
- GARANTUOTAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS PRIEŠ VELYKAS BE MUITO;
- AMERIKIETIŠKO MAISTO SIUNTINIAI TIK 38 DOLERIAI

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI IR PRISTATOMI TIESIAI GAVĖJUI Į NAMUS
PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIAUSIU ADRESU:

BALTIA EXPRESS CO., LTD
3782 W 79TH STR.
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP/BALTIA EXPRESS
5210 WESLEY TERRACE
ROSEMONT, IL 60018

BALTIA EXPRESS
3354 GLENDALE BLVD
LOS ANGELES, CA 90039
213-661-5670

BALTIA EXPRESS/ ANDRIS RUNKA
504 GRAND AVE
GRAND RAPIDS, MI 49501
616-364-9723

SKAMBINKITE NEMOKAMAI **1-800-SPARNAI (1-800-772-7624)**
VELYKINIUS SIUNTINIUS REIKIA PRISTATYTI IKI KOVO 6 DIENOS

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius **Antanas J. Van Reenan**

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvildenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikingai sugretinti savojo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradedama 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

RYTŲ LIETUVOJE PAŽEIDŽIAMOS ŽMOGAUS TEISĖS

Vilniaus rajone po vyriausybės įgaliotinio atšaukimo 1993 m. buvo išrinkta rajono taryba. Daugumą deputatų joje sudaro Lietuvos lenkų sąjungos nariai. Jie ėmė reikalauti, kad tuometinė rajono švietimo ir kultūros skyriaus vedėja D. Sabienė būtų pakeista kitu asmeniu. Rajono valdytojo siūlymu Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerija nutarė rajono kultūros ir švietimo skyrių padalinti į du savarankiškus: Kultūros skyrių ir Švietimo skyrių. Šių skyrių vedėjais buvo paskirti — A. Pileckis ir D. Sabienė. Tarybos deputatai palankiai sutiko A. Pileckio paskyrimą, bet ir toliau reikalavo pakeisti Sabienę. Jai buvo pareikšta ir iki šiol reiškiama daugybė nepagrįstų kaltinimų. Įvairios komisijos ir pareigūnai tikrino D. Sabienės darbą ir nustatė, kad ji yra tolerantiška vadovė, per 20 metų dirbanti rajone ir gerai atliekanti savo darbą. Švietimo ir mokslo ministerijos inspektavimo išvadoje pažymėta, kad Sabienė sudaro sąlygas mokiniams mokytis jų pageidaujama kalba, yra bešališka, objektyvi ir reikli. Tuo tarpu tie patys deputatai, kurie puola Sabienę, yra labai patenkinti A. Pileckio veikla. Kokie jo veiklos rezultatai? Jam vadovaujant Kultūros skyriui, rajono saviveiklos lietuviškų kolektyvų skaičius 1993 m. nuo 26 sumažėjo iki 6 1994 metais. Pasaulio lietuvių dainų šventėje rajonui atstovavo tik 4 kolektyvai. Net paskutinėje sovietinėje Dainų šventėje Vilniaus rajonui atstovavo 14 grupių. Kultūros darbuotojų mišrus choras, nors ir repetavo, o jo vadovė gavo atlyginimą, tačiau Pasaulio Dainų šventėje nedalyvavo. Šis choras tiesiogiai pavaldus Pileckiui. Pats Pileckis pasaulio lietuvių Dainų šventės metu atostogavo.

Buivydiškių saviveiklininkai ir Švietimo darbuotojų choro dalyviai 1994 m. spalio mėn. kreipėsi į Lietuvos kultūros ministrą D. Trinkūną, nurodydami A. Pileckio vykdomus lietuvių atžvilgiu žmogaus teisių kultūros srityje pažeidimus:

„Gerbiamas ministre,

Pastaruoju metu vykstantys reiškiniai kultūros srityje Vilniaus rajone kelia didelį susirūpinimą. Mums žinoma, kad dar praeitų metų pavasarį kultūros darbuotojai kreipėsi į tuometinę Švietimo ir kultūros ministeriją, informuodami, kokie pokyčiai įvyko Vilniaus rajone, kada kultūros skyriui pradėjo vadovauti A. Pileckis. Primename: masiškai buvo atleidinėjami kultūros darbuotojai - specialistai lietuviai, o į jų vietą skiriami lenkai — mechanizatoriai, matematikai ir kitų specialybių žmonės. Be jokios priežasties lietuviams darbuotojams buvo sumažinamas atlyginimas.

Tuomet A. Pileckis buvo švelniai Balčiūno pabartas, bet tai netrukdė jam sėkmingai žlugdyti lietuvių kultūrą ir aplamai jokia kultūra rajone nesirūpinti. Jeigu anksčiau visų rajono kultūros namų darbuotojai operatyviai ir tiksliai gaudavo iš kultūros skyriaus visą reikiamą informaciją apie vykstančius rajono ar respublikinius renginius ir dalyvavimą juose, tai dabar — mirtina tyla. Kaip pavyzdį galima paminėti Buivydiškių folklorinį ansamblį, kuris į praėjusį „Skamba skamba kankliai" renginį ir dalyvavimą jame jokios informacijos iš rajono negavo. Atrodo, kad rajone nevyksta jokie valstybės sukakčių bei švenčių minėjimai, o gal tai neprivaloma Vilniaus rajono kultūros darbuotojams?

Pasaulio lietuvių dainų šventėje dalyvavo tik 4 rajono kolektyvai. A. Pileckis tuo laiku atostogavo, bet ir labai sėkmingai trukdė ruoštis šiems kolektyvams dalyvauti Dainų šventėje. Iki paskutinės akimirkos neskyrė pinigų dalyvių drabužiams, maitinimui ir t.t.

Tuoj pat po Dainų šventės A. Pileckis nutarė sumažinti lietuvių norą rūpintis mūsų tautinės kultūros išlikimu Vilnjaus krašte. Buvo atleisti iš buvusių dviejų Dainų švenčių dalyvių kolektyvų vadovai: Buivydiškių folklorinio ansamblio vadovė D. Merkienė ir švietimo darbuotojų choro vadovas P. Bagdonavičius, Buivydiškių kapelos vadovas St. Sarapas.

Ir dabar, pradėjus kolektyvams naują darbo sezoną, buvo vis neaišku, ar galės vadovai dirbti, ar priims A. Pileckis vėl į darbą. Kai tuo tarpu yra rajone darbuotojų, kurie neturi jokių kolektyvų, darbo rezultatų jokių, o atlyginimą kas mėnesį pasiima reguliariai. O kad kolektyvai Dainų švantės dalyviai, tai, pagal A. Pileckį, dar ne kriterijus gauti 1 ar 0.5 etato vadovams apmokėti už darbą.

(...) Prašome, gerbiamas ministre, atkreipti dėmesį į tai, kaip žlugdomi jau paskutiniai lietuviški kultūros židiniai Vilniaus rajone.

Mums tai seniai aišku, kad dabartinės rajono savivaldybės vadovams niekada nerūpėjo ir nerūpės Lietuvos sostinę apsupusio Vilniaus rajono kultūros reikalai. Nejaugi jie nerūpi ir Kultūros ministerijai?

Buivydiškių saviveiklininkai ir Švietimo darbuotojų choro dalyviai".

Iki šiol atsakymo saviveiklininkai negavo. Trinkūnas atsistatydino iš ministro posto, o jo vieton paskirtas Nekrošius. Reikia tikėtis, naujas ministras atidžiai perskaitys ir atsakys į minėtą laišką. Jeigu tokie žmonių teisių pažeidimai dėtųsi JAV, tai kalti asmenys ar tam tikra firma būtų smarkiai nubausti.

Gintautas Vitkus

TEISĖ APSISPRĘSTI PRIEŠ TEISĘ GYVENTI

Europos Tarybos parlamentinė asamblėja Strasbourge sausio 30 - vasario 3 d. svarstys ir balsuos už Bioetikos konvencijos projektą. Tame projekte yra nemažai svarbių principų, garantuojančių žmogaus teises, neleidžiančių pažeisti jo orumo. Tačiau yra keli straipsniai, dėl kurių susirūpinusios tarptautinės organizacijos bei konfesijos. Ypač susirūpinta dėl 15 straipsnio I paragrafo, siūlančio įteisinti žmogaus gemalo tyrinėjimus in vitro (mėgintuvėlyje) iki 14 dienos nuo apvaisinimo momento — profilaktikos, terapijos ir diagnostikos tikslais.

Tokie tyrinėjimai, įteisinti įstatymu Didžiojoje Britanijoje, atvėrė kelią embionų, kurie randami silpnesni ar su tam tikrais trūkumais, naikinimui. Jau seniai mokslas yra įrodęs, kad žmogus prasideda nuo pirmos apvaisintos ląstelės, o ne nuo 14, 15 ar 20 dienos, todėl tokie eksperimentai prieštarauja Ženevos Medicinos etikos konvencijai (1949), Helsinkio Deklaracijai (1975) ir prigimtinei žmogaus teisei gyventi. Be to, šio pobūdžio tyrinėjimai gali būti naudojami eugenikos (rasės išgryninimo) tikslams.

Nuostata leisti gemalo tyrinėjimus in vitro labiausiai yra suinteresuotos tarnybos, pradėjusios ar besirengiančios pradėti dirbtinį apvaisinimą.

Visame pasaulyje ir Lietuvoje yra šeimų, kurios dėl kliūčių, susijusių su liga, negali turėti vaikų. Šiuolaikiniai mokslo ir technikos laimėjimai leidžia siūlyti tokioms šeimoms atitinkamas paslaugas, nors jos brangiai kainuoja tiek finansiškai, tiek morališkai. Net labai patyrusios klinikos tik kas penktai porai gali žadėti sėkmę, ir ne po pirmo bandymo, t.y., būna daug nėštumo nutrūkimų, be to, apvaisinus kelias kiaušialąstes, atrenkami „stipresni", o „silpnesnieji" sunaikinami.

Tėvystės ir motinystės troškimas gali atverti duris siekimui turėti vaiką bet kokia kaina. Praktikuojant dirbtinį apvaisinimą ir genetines manipuliacijas su gemalo naikinimu bei suardymu ar eksperimentavimą su jais, negimę kūdikiai nuvertinami kaip technologijos produktas, o gyvybė ir asmeninis šventumas — paniekinami.

Vertinant technologinius laimėjimus, būtina derinti mokslą su sąmoningumu ir moralumu, nepamiršti, kad žmogus yra ne tik biologinė, bet ir dvasinė individualybė. Todėl žmogaus kūnas negali būti laikomas audinių, organų ir jų funkcijos kompleksu, su juo negalima elgtis kaip su gyvulių kūnais ar „biologine medžiaga". Nė vienas biologas ar gydytojas, remdamasis savo moksline kompetencija, neturi teisės lemti pradedamo žmogaus likimo, nes tuo jie mėgintų atsistoti į Kūrėjo vietą.

Santuoka ir žmogaus pradėjimas dažniausiai nėra nei atsitiktinumo, nei aklo gamtos jėgų veikimo padarinys. Vyro ir moters fizinė ir dvasinė sąjunga lygiai būtina ateinančios gyvybės pilnavertiškumui. Žmogaus pradėjimas be meilės akto, dirbtiniais būdais, atima iš ateinančiojo saugos lauką, pažeidžia jo orumą ir teises.

Todėl baugina kupini susižavėjimo atsiliepimai spaudoje apie technikos laimėjimus, padedančius nevaisingoms šeimoms, nes daugelis nesuvokia, kokia moraline kaina už tai mokama.

Neretai, sukerojus gyvenime žemiems žmonių polinkiams, nesupratimui, nusikalstami veiksmai pridengiami nekaltais vardais. Pavyzdžiui, abortų priešininkai rūpinasi negimusiojo teise gyventi, o abortų šalininkai reikalauja apsisprendimo teisės. Žiūrint paviršutiniškai, teisė gyventi ir teisė apsispręsti yra lygiavertės. Tačiau apsisprendimo teisė dėl nėštumo nutraukimo yra tik užmaskuota teisė žudyti. Teisė, kuri paneigia kito žmogaus teisę gyventi, nėra pamatinė žmogaus teisė, o tik „stipresniojo teisė". Tai tinka ir žmogaus dirbtinio apvaisinimo eksperimentams. Siekiant vieno kūdikio gyvybės, paaukojami 3-4 daugiau. Šios problemos yra ne teisinės, ne socialinės, ne medicininės, bet dorovinės. Jų teisingas sprendimas priklausys nuo to, ar pajėgsime pakilti į naują, aukštesnę mąstymo ir dorovinio gyvenimo pakopą.

(LA 1995. sausio 26 d.)

Sausio 6-ąją, Trijų Karalių šventės dieną, per iškilmingas šv. Mišias Šv. Petro katedroje popiežius Jonas Paulius II įšventino dešimt naujų vyskupų, tarp jų ir naują „Opus Dei" prelatą Javier Echevarria Rodriguez. Du įšventinti vyskupai yra iš Lenkijos, po vieną iš Bulgarijos, Ukrainos, Filipinų, JAV ir Pietų Italijos.

Seselė Daiva Kuzmickaitė, du „Vaikų namų" globojami našlaičiai ir jų globėja prie palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio koplyčios jo gimtajame Lūginės kaime.

Nuotr. **J. Damušienės**

MIRĖ AGRONOMĖ MARIJA BONATIENĖ

Sausio 12 d. Los Angeles, savo namuose, nuo insulto mirė Marija Bonatienė. Laidotuvių išvakarėse šermeninėje, vadovaujant prel. A. Olšauskui, buvo sukalbėtas rožinis už mirusios sielą. Kitą dieną Šv. Kazimiero parap. bažnyčioje buvo gedulingos mišios, kurias atnašavo kun. A. Volskis. Iš čia velionės žemiškieji palaikai buvo palydėti į Šv. Kryžiaus kapines, Culver City, ir palaidoti šalia 1972 m. mirusio jos vyro Antano. Prie kapo kalbėjo filmų aktorė Rūta Lee, o šeimos draugas ir kraštietis V. Dovydaitis padėkojo visiems ją palydėjusiems į šią amžino poilsio vietą.

Marija Bonatienė Kaunaitė gimė 1909 m. balandžio 11 d. Stugučių kaime, Barzdų valsčiuje, Šakių apskr. Tėvui anksti mirus (ji buvo tik 2 metų), gyveno pas savo dėdę Joną Kauną prie Sintautų. Pradžios mokyklą lankė Sintautuose, gimnaziją-Šakiuose, vėliau lankė mokytojų seminariją Kaune. Tada įstojo į Dotnuvos žemės ūkio akademiją, kurią baigė 1933 m. 1934 m. buvo paskirta Mažeikių apskr. ir vėliau Kauno apskr. namų ūkio inspektore. Jai teko organizuoti ir steigti mergaičių namų ruošos mokyklas. 1942 - 1944 m ji dirbo Žemės ūkio vadyboje namų ūkio ir namų pramonės direkcijos vedėja. „Vadove šeimininkėms" ji parašė skyrių apie žuvis. Bendradarbiavo „Ūkininko patarėjuje" ir „Naujojoje sodyboje". Studijuodama akademijoje, priklausė ateitininkių „Gabijos" korporacijai ir kurį laiką buvo jos sekretore.

1944 m. Kaune Marija ištekėjo už Antano Bonato ir pasitraukė iš Lietuvos į Vakarus. Į JAV atvyko 1949 m. ir apsigyveno Čikagoje. 1953 m. Bonatai persikėlė į Los Angeles, kur ji dirbo Gas Co. ir Superior Oil Co. Gyvendama Los Angeles, priklausė ateitininkams sendraugiams, Maldos būreliui ir kitoms organizacijoms. Kol buvo sveika, nuolat lankydavosi sekmadieniais Šv. Kazimiero parap. bažnyčioje ir salėje vykstančiuose parengimuose. Rodos, paskutinį kartą buvo parap. pobūvyje spalio mėn.

Liko duktė Gabija Fleen, gyvenanti Los Angeles, brolis Jonas Kaunas Lietuvoje, pusseserė Marija Šulskis Santa Monica ir kiti tolimesni giminės.

Ig. Medziukas

A.†A.
AGNUTE,

Kad Tavo šviesi ir kilni Asmenybė būtų stiprus dvasinis ramstis Tavo šeimai — vyrui dr. JUOZUI, AUDRONEI, JUOZUKUI, GINTAREI, ASTUTEI su šeima ir visiems, kuriems Tu su šventa kantrybe ir pasiaukojimu visada padėjai.

Julija Gylienė, Linas, Aušrelė,
Jurga ir Saulius su šeimomis

A.†A.
AGNEI KIŽIENEI

mirus, liūdinčius vyrą JUOZĄ, dukras AUDRĘ, GINTĘ ir ASTĄ, sūnų JUOZĄ, žentą ir anūkus nuoširdžiai užjaučiame.

Jonas Ambryzas
Irena ir Petras Kazlauskas
Motiejus Kvedaras
Aldona ir Viktoras Naudžiai
Kazys Račiūnas

A.†A.
agr. JUOZAS GALINIS

Gyveno Michigan City, IN, anksčiau Lemont, IL.

Mirė 1995 m. vasario 20 d., 11:25 val. vakaro, sulaukęs 86 metų.

Gimė Vilniuje. Amerikoje išgyveno 48 m.

Nuliūdę liko: žmona Zuzana Arlauskaitė, sūnus dr. Algimantas, marti Aldona; anūkai Darjus ir Andrius.

Priklausė Lietuvių Agronomų sąjungai, Beverly Shores Lietuvių klubui, Chicago Horticultural Society. Taip pat velionis 26 metus ėjo pareigas „Master Horticulturalist" Chicagos universiteto botanikos departamente.

Velionis pašarvotas penktadienį, vasario 24 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 Archer Ave. (prie Derby Rd.). Atsisveikinimas penktadienį 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks vasario 25 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Chicago Horticultural Society.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona, sūnus, marti ir anūkai.**

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus/D. M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
TEKLA RUCHAS

Brangi Mamyte, aš Tavęs negaliu pamiršti! Bėga dienos be Tavęs, ir skauda man širdis — pasiilgau Tavo šiltos šypsenos ir Tavo švelnaus veido. Tavo vieta tuščia, ir niekas niekada jos užimti neįstengs...

A. a. Tekla gimė Lietuvoje, 1888 m. vasario 25 d., mirė Chicagoje, 1991 m. vasario 27 d., sulaukusi ilgų ir gražių 103-jų metų.

Šv. Mišios už velionę Teklą bus aukojamos pirmadienį, vasario 27 d., 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje ir antradienį, vasario 28 d. 8 val. ryto Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Prašau pasimelsti už mano Mamytę!

Duktė Sabina Henson.

Mielai Motinai

A.†A.
EUGENIJAI KOCHANOWSKI

mirus, š.m. vasario 19 d., dukrai ELEONORAI ŠIKŠTĖNAITEI-GRIGAITIENEI, žentui JONUI, anūkei NIKAI ir velionės vyrui dr. BOGUMIL KOCHANOWSKI reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Jūra ir Juozas Kredžiai
Andrius Mikonis

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo **$29.-** iki **$98.-**

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už **$39.-** ir **55 svarų** įvairaus maisto už **$98.-**

$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **55 svarai** arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
***TRANSPAK*, 2638 W. 69th St.**
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pedagoginio lituanistikos instituto suorganizuotas lietuvių kultūros seminaras, vedamas dr. Arvydo Žygo, vasario 18 d. sutraukė per 30 klausytojų į Jaunimo centrą. Šią pirmąją keturių šeštadienių seminaro sesiją moderavo dr. Audrius Polikaitis. Juos abu — PLI absolventus — su pasididžiavimu pristatė instituto direktorė Stasė Petersonienė. Ateinančią sesiją vasario 25 d. moderuos PLI instituto lektorius inž. Jonas Variakojis. Sesija prasidės 12:45 val. p.p.

Albina ir **Liudas Ramanauskai**, Oak Lawn, IL, išvažiuodami atostogų, „Draugo knygyne nusipirko nemažai spaudos. Jiems linkime geros kelionės ir tikime, kad lietuviškų knygų šnekta paįvairins poilsio dienas gražiose Havajų salose.

Donatas Šatas, Warwick, RI, siųsdamas „Draugo" prenumeratos mokestį, dar pridėjo 105 dol. Kaip nesidžiaugti pagalba laikraščiui, ateinančią net nuo Atlanto vandenyno pakraščių. Tikrai nuoširdžiai dėkojame už auką ir dienraščiui leidimo trūkumų supratimą.

Vasario 7 d. Illinois universitete įvyko susitikimas su Čikagoje reziduojančiais valstybių konsulais. Susitikime dalyvavo universiteto vadovybė, dekanai, profesoriai. Atvyko 34 konsulai. Į salę buvo iškilmingai įneštos ir pastatytos valstybių vėliavos. Čia dirbantiems lietuviams profesoriams susitikime atstovavo Endodontikos katedros vedėja prof. dr. Nijolė Remeikienė ir Lituanistikos katedros vedėja prof. dr. Violeta Kelertienė. Lietuvos vėliavą įnešė Vilniaus Pedagoginio universiteto Lietuvių literatūros katedros vedėjas prof. habil. dr. Albertas Zalatorius, kuris šį semestrą kaip Fulbright profesorius skaito paskaitas Lituanistikos katedroje. Gaila, dėl ligos susitikime negalėjo dalyvauti Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza.

Prityrusi prancūzų kalbos mokyt. Rūta Venclovienė pasidalins savo darbo patirtimi JAV LB Švietimo tarybos ruošiamoje darbo konferencijoje, sekmadienį, vasario 26 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Jos tema: „Svetimos kalbos mokymas". Visiems žinoma, kad lituanistinių mokyklų mokiniams — su mažomis išimtimis — lietuvių kalba jau yra antroji ar „svetima" kalba, nes kasdieniniame gyvenime ir mokykloje jie anglų kalbą vartoja kur kas daugiau negu lietuvių. Prelegentės patarimai kaip lituanistinių mokyklų mokytojai gali geriau motyvuoti mokinius, lietuvių kalbos besimokant, bus labai naudingi. Kviečiami mokinių tėvai ir visuomenė.

Maž. Lietuvos lietuvių draugija kviečia visus šį šeštadienį, vasario 25 d., 6 v.v. atsilankyti į Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro" salėje ruošiamą Užgavėnių „Šiupinio" vakarą. Visų lauks karšta vakarienė su tradiciniu šiupiniu, įdomi programa ir Ričardo Soko estradinis orkestras.

Jeigu jums prireiks pro šalį važiuoti, prašome užsukti — nepasididžiuoti (kaip toj dainoj sakoma) į Jaunimo centro kavinę vasario 25 d. Čia po kiekvienų šv. Mišių jėzuitų koplyčioje galėsite pasmaguriauti Jaunimo centro Moterų klubo kepamais Užgavėnių blynais ir namuose virta uogiene. Smagiai, „skaniai" praleisite laiką ir tuo pačiu paremsite Jaunimo centrą.

Atvykite į partizanų dainų koncertą ir išgirsite pirmą sykį jų sukurtų dainų. Partizanų daug gyvų nėra, tačiau jų dainos išliko. Koncertas PL centre, Lemonte, bus kovo 10 d., penktadienį, Jaunimo centre kovo 12 d., sekmadienį, 4 val. p.p. ir Cicero kovo 17 d., penktadienį. Bilietus į koncertą J. centre galima įsigyti „Seklyčioje". Koncertų pelnas skiriamas politiniams kaliniams.

Illinois universiteto renginyje vasario 17 d., iš kairės: dr. Violeta Kelertienė, dr. Albertas Zalatorius ir dr. Nijolė Remeikienė.

x **Maloniai kviečiame** visus į nuotaikingą profesionalų atlikėjų koncertą **„Gimtinės toliai"**, kuris įvyks š.m. **vasario 26 d.**, sekmadienį, **12:30** val. p.p. didžiojoje salėje **Lietuvių centre, Lemont, IL.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

Auka „Draugo" paramos fondui— yra lietuvybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

SUSIPAŽINKIME SU DAINUOJANČIŲ LIETUVOS PARTIZANŲ GRUPE „ŠILAS"

Lietuviška daina... Skausmo malšintoja. Sielos paguoda. Džiaugsmo versmė. Daina — šventas tėvų ir protėvių palikimas.

Neturi pasaulyje analogų Lietuvos partizanų ir tremtinių dainos. Jos — tarsi patys tyriausi, švariausi šaltiniai, trykštantys iš pačių tautos gelmių — neprilygstantys savo unikalumu, kaip ir pati tragiška mūsų istorija. Tai — ir dokumentika, ir širdies malda. Pasiaukojimas ir ryžtas tų tėvynės sūnų ir dukrų, kuriems Lietuvos laisvė brangesnė už gyvybę.

Daugelio, kurie ankštuose, drėgnuose bunkeriuose kūrė ir žaliuose šiluose dainavo šias dainas, jau nebėra gyvų — juos nukankino sužvėrėjęs okupantas ir išskynė negailestingas laikas.

Tačiau jų dainos išliko. Jų aukos dėka Lietuva gyva ir laisva. Ir nors po Dievo dangum gyvų partizanų, deja, nebedaug, bet kartu su Sąjūdžiu susikūrė Laisvės kovų ansamblis. Jo vadovas Antanas Padleckis, žinomo kompozitoriaus Juozo Indros brolis. Vėliau ansamblis išaugo į chorą. Grupė „Šilas" — ansamblio pradinis branduolys. Koncertuoja savarankiškai, kartais — su choru.

Grupėje „Šilas" yra 10 narių. Vadovė Marija Gražulienė. Visi „Šilo" dalininkai — buvę „Tauro" ir „Dainavos" apygardų partizanai.

„Šilo" koncertuose dalyvauja: **Marija Gražulienė-Liorentaitė** (vadovė), Kaimo mokytoja. Slapyvardis Narsuolė. Kilusi iš Marijampolės raj., Igliškėlių apyl. Sužeista, nuteista mirties bausme, kuri vėliau pakeista 25 m. lagerio. Politkalinė.

Seserys **Marčiulynaitės: Bronė Galinaitienė** ir **Ona Dailydienė**, gim. 1931 m. Partizano seserys ir ryšininkės. Politkalinės. Kilę iš Prienų raj., Balbieriškio apyl., Ringėnų km.

Juozas Skaržinskas, partizanas slapyvardžiu Dramblys. Sužeistas, nuteistas, lageriuose kentėjo 26 metus. Į Lietuvą grįžo 1974 m. Krašto apsaugos savanoris, majoras.

Juozas Šarkauskas, kilęs iš Alytaus raj., Butrimonių apyl. Partizanų ryšininkas, vėliau partizanas-pogrindininkas Kaune. Politkalinys.

Klemensas Tamaliūnas, Marijampolės raj., Veiverių apyl. Partizanavo Kazlų Rūdos miškuose. Politkalinys.

Vytautas Balsys, Kauno raj., Zapyškio apyl. Partizanas nuo 1944 m. iki 1948 m. Sužeistas, nuteistas. Politkalinys.

Antanina Garmutė, Kauno raj., Piliuonos km. Keturiolikmetė areštuota, ištremta į rytų Sibirą, Irkutsko sritį. Mokslininkė. Rašytoja, poetė.

Čikagoje, J. centre koncertas bus kovo 12 d. 4 val. p.p. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje". Koncerto pelnas — Politinių kalinių sąjungai.

TAURAGĖS LIETUVIŲ KLUBAS

Tauragės lietuvių klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 15 d. Šaulių namuose.

Susirinkimą pradėjo pirm. Vladas Paliulionis. Pagerbus tylos minute anksčiau mirusius narius, jis pranešė, kad šiais metais amžinybėn iškeliavo: Petras Benešius, Petras Mažinas ir Ona Stonienė.

Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė sekr. Leonas Juozapavičius. Protokolas priimtas be pataisų.

Kasininkas Petras Peteris pranešė apie 1994 m. paskirtas aukas. Išmokėta: Draugo fondui — 400 dol., ALTui — 100 dol., Lietuvių operai — 200 dol., Žygaičių bažnyčiai — 700 dol. Našlaičių globos komitetui — 450 dol., Vilniaus katedros klebonui prel. Kazimierui Vasiliauskui — 200 dol., tremtiniams, budintiems prie archyvų rūmų, už sveikinimą Šaulių sąjungos 40 m. sukakties proga — 50 dol. ir sveikinimas Pasaulio lietuvių jaunimo VIII Kongresui, įvykusiam Lietuvoje ir Anglijoje — 50 dol. „Margutonui"-200 dol.; Šaulių namams-300 dol.; Jaunimo centrui — 200 dol., „Rytmečio ekspresui" — 100 dol.; Šluto radijui — 100 dolerių.

Revizijos komisijos pirm. Bruno Matelis pateiktą apyskaitą patvirtino.

Šių metų valdybą sudaro: Vladas Paliulionis, Petras Peteris, Petras Padvas, Leonas Juozapavičius, Ona Peterienė, Ema Padvas ir Anelė Ramanauskienė.

Pirmininkas pranešė nemalonų faktą. Girdisi nuogąstavimai, kad klubas bus likviduotas, ir paprašė narių pasisakyti šiuo reikalu. Jokių aštresnių diskusijų nebuvo, pasirodė, jog tai tik tai neatsakingų asmenų skleidžiami gandai.

Klubo narių sąrašuose yra daugiau kaip 100 asmenų, todėl klubas numato ilgai gyvuoti ir remti lietuvišką veiklą, nors dabar klubo veikla yra susilpnėjusi. Surengtas tik vienas pobūvis, nors praeityje per metus buvo rengiamos keturios gegužinės, Naujų metų sutikimas, Motinos dienos minėjimas ir metinis banketas.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks birželio 25 d. Šaulių namuose.

Susirinkimas buvo baigtas, sugiedojus „Lietuva brangi". Po susirinkimo buvo tradicinės vaišės. Kostas Ramanauskas pagrojo, o nariai ilgokai linksminosi.

Vladas Paliulionis

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

Vasario 19 d. Cicero, IL, įvykusioje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje, iš kairės: Cicero ALTo skyriaus pirm. Stasys Dubauskas, JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė, šventės prelegentė, „Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė, Cicero LB apylinkės pirm. Raimundas Rimkus.

Nuotr. **Jono Kuprio**

CICERIEČIAI VIENINGAI ŠVENTĖ VASARIO 16

Šiemet Vasario 16-osios minėjimas Cicero apylinkėje buvo istorinis: šiemet Lietuvos Nepriklausomybę visi lietuviai šventė kartu.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Marijaus Prapuolenio vadovaujamam parapijos chorui su gausiai susirinkusiais lietuviais giedant „O Kristau , pasaulio valdove", o Cicero Klaipėdos Jūrų šaulių kuopos nariams įnešant vėliavas ir kunigui įžengiant prie didžiulėmis trispalvių gėlių puokštėmis išpuošto altoriaus. Šias gėles iš parapijos lėšų parūpino klebonas kun. Matt Brophy, OFM, kuris taip pat pasirūpino, kad parapijos žiniaraštyje visomis trimis parapijos oficialiomis kalbomis — lietuvių, anglų ir ispanų — būtų keliais paragrafais paaiškinta šios šventės prasmė tiek lietuviams, tiek ir visiems parapijos tikintiesiems, kviečiant visus jungtis į maldą už Lietuvą.

Stiprų maldos už Lietuvą toną davė Mišias aukojančio kun. Kęstučio Trimako kvietimas melstis už tėvynę Mišių pradžioje ir jo pamokslas. Čia jis pabrėžė, kad tik tie ištikimai atlaikė okupanto spaudimus ir persekiojimus, kurie buvo ištikimi aukščiausiajam Lietuvos ir visų tautų valdovui Kristui. Jis priminė, kad tikrai laisvei nepriklauso nei kūdikių žudymas, nei nusikaltimai, nei žmonių išnaudojimas. Tokie dalykai rodo, kad, nors ir švenčiame Lietuvos valstybės nepriklausomybę, Lietuvai dar labai trūksta vidinės laisvės, kuri įgalina daryti gera. Jis sakė, jog ši laisvė tebereikalauja ir maldos, ir aukos — tiek iš Lietuvos žmonių, tiek ir iš mūsų.

Po Mišių į parapijos salę susirinkusių pustrečio šimto lietuvių laukė suneštiniai užkandžiai su kavute vienoje salės pusėje ir stalai, prie kurių sėdėjo po vieną LB ir ALTo atstovą, renkantys aukas šioms organizacijoms, kitoje pusėje. Rūpestingai saugomo dviejų minėjimo rengėjų lygiateisiškumo principu, minėjimą atidarė Cicero ALTo skyriaus pirm. Stasys Dubauskas ir LB Cicero apylinkės pirm. Raimundas Rimkus, pakviesdamas toliau minėjimui vadovauti Alvidą Baukutę-Rukuižienę. Šauliams iškilmingai įnešus vėliavas ir giedant JAV bei Lietuvos himną, šįkart žodžiai „vardan tos Lietuvos vienybė težydi" turėjo ypatingą reikšmę visiems šios apylinkės lietuviams kartu juos giedant.

Po kun. Trimako invokacijos, minėjmo dalyvius sveikino JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė ir ALTo vardu Čikagos ALTo skyriaus pirm. Antanina Repšienė. Parapijos vardu sveikino kun. Kim Studwell, OFM, pradėjęs lietuvišku „Garbė Jėzui Kristui!" Tuomet Cicero apylinkės ALTo pirmininkas Stasys Dubauskas paskaitė ALTo išrūpintą Cicero miesto proklamaciją, skelbiant vasario 11-19 d. Lietuvos savaite šiame mieste. Proklamacijos dėka visą savaitę prie miesto rotušės plevėsavo Lietuvos vėliava.

Tuomet buvo perskaitytos specialiai paruoštos rezoliucijos — viena Amerikos prezidentui ir JAV Kongreso nariams, kuriose paminėti Lietuvai svarbūs interesai, kita — Lietuvos prezidentui, vyriausybei ir Seimo vadovams, dėl Lietuvos užsienio ir vidaus politikos krypčių. Abu dokumentus pasirašė ALTo ir LB Cicero apylinkės valdybos.

Pakviesta pagrindinė minėjimo prelegentė, „Draugo" vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė, kuri pradėjo, pasidžiaugdama, kad Cicero lietuvių telkinys ir Šv. Antano parapija buvo jos pirmieji namai Amerikoje. Ji didžiavosi, kad buvo pakviesta į šios apylinkės lietuvių iškilmes, nes jie pirmieji surengė vieningą Vasario 16-osios minėjimą.

Danutė Bindokienė pastebėjo, jog stebuklas, kad lietuviai išlaikė lietuviškumą per šimtmečius, nes visuomet buvo kaimynų, bandžiusių juos prisijungti ir išnaikinti. 1918 ir 1990 m. laimėta Nepriklausomybė iškovota ne tiek ginklu, nors Lietuvai būtini buvo ir savanoriai-kūrėjai, ir partizanai, kiek visos tautos ryžtu išlikti lietuviais. O už lietuvių sąmoningumą — kalbėjo vienintelio lietuvių dienraščio užsienyje redaktorė — labiausiai buvo atsakingi knygnešiai ir lietuviška spauda. Lietuvai reikėjo vadų, ir juos turėjo, bet dar labiau jai reikėjo tų, kurie lietuvišku raštu sėjo Lietuvos laisvės mintis. Tą suprato tiek caras, tiek bolševikai, kaip tik persekiodami lietuvišką raštą ir raštiją. Baigdama savo kalbą priminė, kad lietuvių tautos gyvastingumą rodo jos spaudos gausumas ir patikimumas — atvirumas ir sąžiningumas — spaudos etika. Šiandien, pastebėjo prelegentė, užsienio lietuvių spauda jaučia pavojų, priminė, kad be jos nebūtų buvę nei Vasario 16-osios, nei Kovo 11-osios, kad be jos nei užsienio, nei Lietuvos lietuviai nepajėgs efektyviai ginti Lietuvos nepriklausomybės tarptautiniuose baruose.

Poezijos žodį perdavė Pedagoginio Lituanistikos Instituto Čikagoje studentės Elytė Žukauskaitė, kuri deklamavo Justino Marcinkevičiaus „Dainuoju Lietuvą" ir Dalia Šataitė, deklamavusi Bernardo Brazdžionio „Lietuvos vardas". Antroje minėjimo dalyje susirinkusiuosius pradžiugino iš kito minėjimo grįžtanti ir šiame minėjime sustojusi JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė. Ji padėkojo už stiprų ir aktyvų įsijungimą į skambinimus savo atstovams JAV Kongrese, kad būtų pravesta Durbin pataisa dėl Lietuvos įrašymo į NATO kandidačių sąrašą.

Baigiant minėjimą, abiejų pagrindinių Cicero lietuvių organizacijų pirmininkai ragino tęsti ryšį su JAV Kongreso nariais, toliau siekiant įtakoti juos Lietuvos naudai ir pakvietė užbaigti minėjimą tradicine giesme „Lietuva brangi".

Aldona Zailskaitė

Kaziuko mugės valgyklą Jaunimo centro maž. salėje š.m. kovo 5 d. tvarkys „Lituanicos" skautų ir „Nerijos" jūrų skaučių tuntai. Visi mugės lankytojai kviečiami nepraleisti progos pasivaišinti skaniais namų gamybos patiekalais.

Švietimo tarybos rengiama darbo konferencija lituanistinių mokyklų mokytojams domisi ne tik vietiniai švietėjai, bet ir iš tolimesnių vietovių, žinodami, kad pasidalinimas turimais rūpesčiais bei džiaugsmais su kitais, tais rūpesčiais gyvenančiais, yra visapusiškai vertingas. Iš Šv. Kazimiero lit. mokyklos Los Angeles, CA, darbo konferencijoje dalyvaus Marytė Sandanavičiūtė-Newsom; iš Kristijono Donelaičio mokyklos Vašingtone — ved. Angelė Kraujelytė-Bailey; iš Detroito „Žiburio" mokyklos vedėja Alma Butkūnienė; iš Toronto Maironio šeštadieninės lit. mokyklos — mokyt. Antanas Rašymas, taip pat dalyvaus Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė ir Lemonto Maironio lit. mokyklos direktorė Eglė Novak. Konferencija vyks sekmadienį, vasario 26 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Emilija Markulienė domisi sūnaus Andriaus darbu Kriaučeliūnų vardo Montessori Vaikų nameliuose Čikagoje.